

บรรยายสรุปจังหวัดลพบุรี

สารบัญ

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดลพบุรี

1. ข้อมูลพื้นฐานด้านกายภาพ	2
2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	10
3. ด้านอุตสาหกรรม	18
4. ด้านพาณิชยกรรม	20
5. ด้านการท่องเที่ยว	21
6. ด้านสังคม	28
7. ด้านการศึกษา	29
8. ด้านสาธารณสุข	29
9. ด้านความยากจน	31
10. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	32
11. ด้านพลังงานทดแทน	36
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดลพบุรี	40

คำขวัญประจำจังหวัดลพบุรี

วังนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปรางค์สามยอดลือเลื่อง เมืองแห่งดินสอพอง
เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เกริกก้อง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์

ตราประจำจังหวัดลพบุรี

รูปพระนารายณ์ประทับบนพระปรางค์สามยอด

หมายถึง การระลึกถึงสมเด็จพระนารายณ์มหาราชผู้สร้างเมืองลพบุรีขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2208
และสร้างความเจริญให้กับแผ่นดินลพบุรีนับเอนกอนันต์ ส่วนพระปรางค์สามยอดเป็นโบราณสถาน
ที่ถือเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลพบุรี

ดอกไม้ประจำจังหวัดลพบุรี

ดอกพิกุล

ไม้มงคลประจำจังหวัดลพบุรี

ต้นพิกุล

เพลงประจำจังหวัดลพบุรี

ลพบุรีแดนทองของไทย	เมืองละโว้ใคร ๆ ก็รู้
ประวัติศาสตร์จารึกดรีกตรองดู	โบราณสถานยังอยู่นามกระจาย
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	ท่านเปรี๊ยะปราชญ์เชิงกวีเหลือหลาย
ปรางค์สามยอด ศาลพระกาฬ วังนารายณ์	ท่ากระยางมากมายดินสอพอง
** สาวงามบ้านหมี่ศรีสวัสดิ์	งามเด่นชัดอ่างซับเหล็กไม่มีสอง
ทั้งน้ำตกวังก้านเหลือน้ำเนืองนอง	แผ่นดินทองของไทยคือลพบุรี
ขอเชิญชวนให้ไทยทุกคน	ได้ไปylvทิวทัศน์จะสุขศรี
ชมอดีตเมืองละโว้ไธธานี	เมืองลพบุรีรับรองลืมไม่ลง

(**ซ้ำ)

1. ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป แบ่งได้เป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณพื้นที่ราบสลับเนินเขาและภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองลพบุรีบางส่วนด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอบ้านหมี่ ด้านเหนือและด้านใต้ของอำเภอโคกสำโรง พื้นที่เกือบทั้งหมดของอำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอท่าหลวง อำเภอชัยบาดาลและอำเภอพัฒนานิคม คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมด และอีกบริเวณหนึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มครอบคลุมพื้นที่อำเภอท่าม่วง อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองลพบุรี บางส่วนของอำเภอบ้านหมี่ และอำเภอโคกสำโรง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยแบ่งลักษณะทางกายภาพ ดังนี้

1) **ที่ราบน้ำท่วมถึง** เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำใหญ่ในฤดูน้ำหลากแต่ละปีน้ำจากแม่น้ำลำคลองจะไหลท่วมบริเวณนี้แล้วจะพัดพาเอาตะกอนมาทับถมกันทุกปี ทำให้เกิดมีสภาพเป็นที่ราบมีความลาดเทน้อยกว่าร้อยละ 1 พื้นที่กว้างใหญ่อยู่ในอำเภอท่าม่วง บ้านหมี่และอำเภอเมืองลพบุรี พื้นที่บริเวณนี้จะสูงกว่าระดับน้ำทะเล 2 - 20 เมตร ส่วนการทับถมของตะกอนใหม่จากแม่น้ำป่าสักจะทำให้เกิดเป็นที่ราบลุ่มเป็นแนวแคบ ๆ ตามความยาวของแม่น้ำ ซึ่งไหลผ่านอาณาเขตอำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จากทิศเหนือลงทิศใต้ ที่ราบลุ่มบริเวณนี้จะมี ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 25 - 60 เมตร บริเวณพื้นที่ราบลุ่มนี้ถูกใช้ประโยชน์ในการทำนาส่วนใหญ่และได้ผลดี

2) **ลานตะพักน้ำกลางเก่ากลางใหม่รวมทั้งเนินตะกอนรูปพัด** ส่วนใหญ่พบเกิดอยู่ติดต่อกับที่ราบน้ำท่วมถึง ลักษณะสภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบเรียบมีความลาดเทน้อยกว่าร้อยละ 1 พบเป็นบริเวณกว้างในเขตอำเภอบ้านหมี่อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอโคกสำโรง โดยจะมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 8 - 20 เมตร สำหรับเนินตะกอนรูปพัด พบเกิดเป็นส่วนน้อยและมักอยู่บริเวณเชิงเขา การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเหล่านี้ส่วนใหญ่ใช้ทำนาซึ่งให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ดี

3) **ลานตะพักน้ำเก่า** เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำที่มาทับถมกันนาน แบ่งเป็นลานตะพักน้ำระดับต่ำซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 20 - 50 เมตร และลานตะพักน้ำระดับสูงซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50 - 70 เมตร ลานตะพักน้ำระดับต่ำส่วนใหญ่พบอยู่ติดต่อกับลานตะพักน้ำกลางเก่ากลางใหม่ มีความลาดเทน้อยกว่าร้อยละ 1 และพบเป็นบริเวณเล็กน้อย ในเขตอำเภอโคกสำโรงและอำเภอพัฒนานิคม ใช้ประโยชน์ในการทำนาเป็นส่วนใหญ่ ให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ ส่วนลานตะพักน้ำระดับสูงมีพื้นที่ติดต่อกันและสูงขึ้นมาจากลานตะพักน้ำระดับต่ำ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นใหญ่ มีความลาดเทร้อยละ 2 - 8 พบเป็นบริเวณเล็กน้อยในเขตอำเภอโคกสำโรงและอำเภอพัฒนานิคมใช้ประโยชน์ในการทำไร่

4) **พื้นที่ที่ถูกกัดกร่อนและเนินเขา** พื้นที่เป็นลูกคลื่นส่วนใหญ่มีความลาดเทประมาณร้อยละ 2 - 16 สภาพภูมิประเทศแบบนี้จะพบเป็นบริเวณกว้างในเขตอำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง และทางด้านทิศตะวันออกของอำเภอเมืองลพบุรี ส่วนใหญ่ที่ดินจะใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่

5) **ภูเขา** พื้นที่บริเวณนี้เกิดจากการโค้งตัวและการยุบตัวของผิวโลก ทำให้มีระดับความสูงต่ำต่างกันมากมีความลาดเทมากกว่าร้อยละ 16 และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 100 - 750 เมตรพบอยู่กระจัดกระจายในอำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรงและทางด้านทิศตะวันออกของอำเภอเมืองลพบุรี ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำกิจกรรม บริเวณนี้เป็นที่ลาดชันเชิงชัน

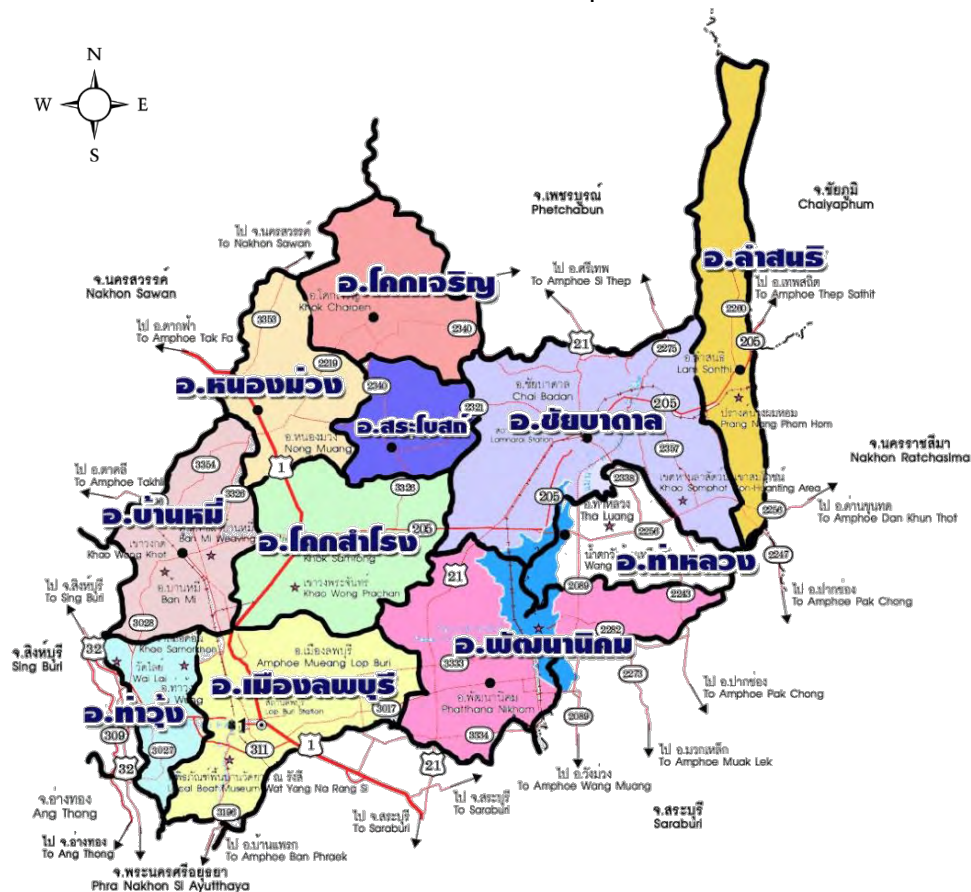
1.2 ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำลพบุรี มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามเส้นทางถนนพหลโยธิน 153 กิโลเมตรหรือตามเส้นทางรถไฟประมาณ 133 กิโลเมตรมีเนื้อที่ประมาณ 6,199.77 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3874856.25 ไร่

1.3 อาณาเขต จังหวัดลพบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอดากฟ้าและอำเภอดาคลีจังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอสรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอบ้านแพรกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระพุทธบาท และอำเภอนองโตน จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเทพสถิตจังหวัดชัยภูมิ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองสิงห์บุรีและอำเภอพรมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง และอำเภอดากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

แผนที่จังหวัดลพบุรี

1.4 เขตการปกครอง

จังหวัดลพบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 121 ตำบล 1,122 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 23 เทศบาล (3 เทศบาลเมือง 20 เทศบาลตำบล) 102 องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดลพบุรี

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบจ.	อบต.	ระยะทางห่างจาก จังหวัด(กม.)
เมืองลพบุรี	565.613	22	216	8	1	14	0.3
โคกสำโรง	982.50	13	137	1	-	13	40
ชัยบาดาล	1,253.00	17	136	1	-	16	89
ท่าม่วง	242.8	11	128	5	-	7	17
บ้านหมี่	585.7	21	157	1	-	20	32
พัฒนานิคม	517	9	89	4	-	7	51
ท่าหลวง	538.9	6	45	1	-	5	83
สระโบสถ์	304.65	5	46	1	-	3	70
โคกเจริญ	317.1	5	53	-	-	5	94
ลำสนธิ	447	6	49	-	-	6	129
หนองม่วง	445.503	6	67	1	-	6	67
รวม	6,199.77	121	1,122	23	1	102	-

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2564)

1.5 ประชากร

ณ เดือน กรกฎาคม 2565 จังหวัดลพบุรี มีประชากรรวมทั้งสิ้น 739,088 คน ชาย 369,276 คน หญิง 369,812 คน และมีจำนวนครัวเรือน 305,060 ครัวเรือน โดยมีขนาดของครัวเรือนประมาณ 2.42 คนต่อครัวเรือน โครงสร้างของครัวเรือนมีลักษณะครัวเรือนเดี่ยว พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ลักษณะการอยู่อาศัยของครัวเรือน คือการที่บุคคลที่อยู่และกินร่วมกันในสถานที่อยู่อาศัยเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าบุคคลที่อยู่และกินร่วมกันมีเฉพาะรุ่นพ่อแม่กับรุ่นลูกที่ยังไม่แต่งงาน จัดเป็นครัวเรือนเดี่ยว (ครัวเรือน 2 รุ่น) ถ้ามีทั้งรุ่นปู่ย่า/ตายายรุ่นพ่อแม่และรุ่นลูก/รุ่นหลานด้วย จัดเป็นครัวเรือนขยาย (ครัวเรือน 3 รุ่น หรือมากกว่า) ความหนาแน่นของประชากรในแต่ละอำเภอต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร พบว่า อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดคืออำเภอเมืองลพบุรี คิดเป็นอัตราส่วนประชากร 433 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ส่วนอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด คืออำเภอท่าหลวง คิดเป็นอัตราส่วนประชากร 54 คน ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร

จำนวนประชากร ความหนาแน่นและขนาดของครัวเรือน จำแนกตามอำเภอ พ.ศ. 2564

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ลักษณะของประชากรและครัวเรือน				ความ หนาแน่น	ขนาดของ ครัวเรือน
		ประชากร	ชาย	หญิง	ครัวเรือน		
เมืองลพบุรี	565.61	245,357	127,664	117,693	108,918	433.79	2.25
โคกสำโรง	982.50	81,548	40,231	41,317	31,643	83.00	2.58
ชัยบาดาล	1,253.00	88,939	43,724	45,215	37,256	70.98	2.39
ท่าม่วง	242.80	48,071	23,036	25,035	17,317	197.99	2.78
บ้านหมี่	585.70	71,766	34,410	37,356	26,760	122.53	2.68
พัฒนานิคม	517.00	68,428	33,511	34,917	30,196	132.36	2.27
ท่าหลวง	538.90	29,569	14,598	14,971	11,497	54.87	2.57
สระโบสถ์	304.65	21,174	10,507	10,667	8,634	69.50	2.45
โคกเจริญ	317.10	24,325	12,135	12,190	8,687	76.71	2.80
ลำสนธิ	447.00	27,206	13,483	13,723	10,564	60.86	2.58
หนองม่วง	445.50	32,705	15,977	16,728	13,588	73.41	2.41
รวม/เฉลี่ย	6,199.77	739,088	369,276	369,812	305,060	119.21	2.42

ที่มา : กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย, กรกฎาคม 2565

กลุ่มชาติพันธุ์

จังหวัดลพบุรีมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เนื่องจากเป็นดินแดนประวัติศาสตร์อันยาวนานนับแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จากหลักฐานบันทึกของชาวฝรั่งเศสต้นกรุงรัตนโกสินทร์มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆเริ่มอพยพเข้าสู่จังหวัดลพบุรีเนื่องจากภาวะสงครามการกวาดต้อนผู้คนมาเป็นเชลยหรืออพยพย้ายถิ่นฐานของคนอีสานเพื่อเป็นแรงงานในการก่อสร้างเมืองทำให้จังหวัดลพบุรีมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อย่างน้อย 5 กลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ได้แก่ กลุ่มคนไทยภาคกลางพื้นถิ่นกลุ่มไทยเบ็ง กลุ่มมอญ (ไทยรามัญ) กลุ่มลาวพวนหรือไทยพวนและกลุ่มจีน

กลุ่มไทยเบ็ง เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยมาสมัยกรุงศรีอยุธยาพุทธศตวรรษที่ 22-23 อพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ประเทศลาวอาศัยบริเวณลุ่มน้ำป่าสัก มีชุมชนใหญ่อยู่ที่บ้านมะนาวหวาน บ้านโคกสูง อำเภอพัฒนานิคม และบ้านชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกสำโรง อำเภอสระโบสถ์

กลุ่มแกว มีถิ่นฐานอยู่ที่เวียงจันทน์และหลวงพระบาง ได้อพยพมาเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ลพบุรี ตำบลพุดา อำเภอบ้านหมี่ ตำบลโคกลำพาน อำเภอเมืองลพบุรี

กลุ่มมอญ (ไทยรามัญ) มีการอพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำลพบุรี สันนิษฐานว่าเป็นชาวมอญจากเมืองมอญ อพยพตามสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เข้ามาหลังประกาศเอกราช ณ เมืองแครง

กลุ่มลาวพวนหรือไทยพวน กลุ่มนี้เคยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่ประเทศลาวเมืองเชียงขวาง ได้อพยพมาหลายครั้ง ตั้งถิ่นฐานในเขตภาคกลางของไทยมานาน นับแต่กรุงศรีอยุธยา จะอาศัยอยู่มากที่อำเภอบ้านหมี่และอำเภอเมืองลพบุรี

กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดลพบุรี มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมและประเพณี มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง คงรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรม ได้แก่ ภาษา การแต่งกาย และขนบธรรมเนียมประเพณี ไว้อย่างเข้มแข็ง

1.6 การนับถือศาสนา

ประชากรจังหวัดลพบุรี จำนวน 739,088 คน นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 734,931 คน นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 1,086 คน นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 3,071 คน มีศาสนสถาน ได้แก่ ศาสนาพุทธ มีวัด จำนวน 451 แห่ง สำนักสงฆ์ 268 แห่ง พระภิกษุ 4,620 รูป ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์ จำนวน 12 แห่ง และศาสนาอิสลาม มีมัสยิด จำนวน 7 แห่ง

ข้อมูลจำนวนวัด สำนักสงฆ์ โบสถ์ มัสยิด และพระภิกษุสงฆ์ พ.ศ. 2565

อำเภอ	วัด (แห่ง)	สำนักสงฆ์(แห่ง)	โบสถ์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	ภิกษุสงฆ์(รูป)
เมืองลพบุรี	124	16	6	3	1,247
พัฒนานิคม	42	40	1	1	512
โคกสำโรง	57	39	1	-	505
ชัยบาดาล	44	57	1	3	644
ท่าม่วง	37	3	1	-	271
บ้านหมี่	72	20	1	-	572
ท่าหลวง	12	16	1	-	180
สระโบสถ์	10	11	-	-	127
โคกเจริญ	18	16	-	-	153
ลำสนธิ	7	29	-	-	160
หนองม่วง	28	21	-	-	247
รวม	451	268	12	7	4,620

ที่มา: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2565

1.7 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดลพบุรีมีลักษณะร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้มีฝนตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายนและมีสถานีอุตุนิยมวิทยา 2 แห่ง คือ สถานีอุตุนิยมวิทยาลพบุรีและสถานีอุตุนิยมวิทยาอุทกบัวชุม ในปี 2564 อุณหภูมิสูงสุดช่วงเดือนเมษายน 34.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดช่วงเดือนธันวาคม 25.7 องศาเซลเซียส

1.8 การใช้ที่ดิน

จังหวัดลพบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 6,199.77 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 4,063,169 ไร่ พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 2,873,256 ไร่ ร้อยละ 70.71 เนื้อที่ป่า 1,110,108.25 ไร่ หรือร้อยละ 27.32 และเนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร 1,120,252 ไร่ ร้อยละ 28.91 ของเนื้อที่ทั้งหมด แบ่งเป็น

- พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 2,873,256 ไร่

1) พื้นที่นา	จำนวน 917,925 ไร่
2) พื้นที่ปลูกพืชไร่	จำนวน 1,811,855 ไร่
3) ไม้ยืนต้น	จำนวน 72,840 ไร่
4) ไม้ผล	จำนวน 33,566 ไร่
5) พืชสวน	จำนวน 978 ไร่
6) พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	จำนวน 8,780 ไร่

7) พุ่มหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	จำนวน 27,312 ไร่
8) พื้นที่ป่า	จำนวน 655,091 ไร่
9) พื้นที่น้ำ	จำนวน 186,736 ไร่
10) พื้นที่เบ็ดเตล็ด	จำนวน 68,253 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 1,110,108.25 ไร่

1) ป่าซับลังกา	จำนวน 248,987.50 ไร่
2) ป่าวังเพลิง ม่วงค่อม ลำนารายณ์	จำนวน 447,081.25 ไร่
3) ป่าชัยบาดาล	จำนวน 396,562.50 ไร่
4) ป่าเขาเพนียด	จำนวน 17,477 ไร่

- เขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 693,907 ไร่

- เขตนิคมสร้างตนเอง จำนวน 502,461 ไร่

1) แปลงจัดสรร	จำนวน 225,800 ไร่
2) พื้นที่ราษฎรเดิม จัดสรร	จำนวน 66,524 ไร่
3) พื้นที่ราษฎรเดิม ไม่สมัครสมาชิก	จำนวน 49,556 ไร่
4) สงวนกิจการนิคม	จำนวน 4,262 ไร่
5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด	จำนวน 156,319 ไร่
6) พื้นที่ทับซ้อนทหาร	จำนวน 112,294 ไร่

ประชากรจังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และพื้นที่เกษตรกรรม เป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินมากที่สุด

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ประกาศกำหนดพื้นที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง รวมเนื้อที่ 1,110,108.25 ไร่ (1,776.17 ตร.กม.) ได้แก่

ป่าสงวนแห่งชาติซับลังกา เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ 66 เมื่อปี พ.ศ. 2502 อยู่ในท้องที่อำเภอชัยบาดาล และอำเภอลำสนธิ คลุมพื้นที่ 398.38 ตารางกิโลเมตร หรือ 248,987.50 ไร่เป็นป่าที่มีความสมบูรณ์ที่สุดของจังหวัดลพบุรี โดยเฉพาะทางตอนเหนือซึ่งมีแนวเขตติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดชัยภูมิ สภาพภูมิประเทศทางตอนเหนือเป็นภูเขาสูง ตอนล่างเป็นที่ราบ ป่าสงวนแห่งชาติซับลังกา มีพันธุ์ไม้ที่มีค่า ได้แก่ ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้เต็งรัง ไม้ตะแบก ไม้ตะเคียน ไม้รวก พันธุ์ไม้หายาก เช่น พันธุ์กล้วยไม้ป่าตระกูลรองเท้านารี สายพันธุ์รองเท้านารีเหลืองปราจีน มีทรัพยากรแร่ธาตุ ได้แก่ หินปูน ทรัพยากรสัตว์ป่า ได้แก่ กวาง เม่น เสือปลา หมี กระรอกสามสี นกชนิดต่างๆ

ป่าสงวนแห่งชาติป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อม ป่าลำนารายณ์ เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ 397 เมื่อปี พ.ศ. 2512 อยู่ในท้องที่อำเภอชัยบาดาล อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกเจริญ และอำเภอโคกสำโรง คลุมพื้นที่ 715.33 ตารางกิโลเมตร หรือ 447,081.25 ไร่ มีพันธุ์ไม้ที่มีค่า ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะเคียนหิน ไม้มะค่าโมง ไม้แดง ไม้เต็งรัง และมีทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เช่น หินเพอร์ไลต์ (Perlite) และดินขาว เป็นต้น สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับภูเขา

ป่าสงวนแห่งชาติป่าชัยบาดาล ป่าชัยบาดาล เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ 1083 เมื่อปี พ.ศ. 2527 อยู่ในท้องที่อำเภอชัยบาดาล อำเภอลำสนธิ อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอลำสนธิ

กลุ่มพื้นที่ 634.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 396,562.50 ไร่ มีพันธุ์ไม้ที่มีค่า ได้แก่ ไม้แดง ไม้มะค่าโมง ไม้ประดู่ ไม้ข่อยหิน และมีทรัพยากรแร่ธาตุ เช่น หินอ่อน หินปูน สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบ

ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเพนียด ป่าเขาเพนียด เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1,193 เมื่อปี พ.ศ. 2529 อยู่ในท้องที่อำเภอโคกสำโรง กลุ่มพื้นที่ 27.96 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,477 ไร่ พันธุ์ไม้มีค่า ได้แก่ ไม้มะค่าโมง ไม้มะค่าแต้ ไม้เต็ง ไม้รัง สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาลูกโดดๆ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดลพบุรี

รายชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ปัจจุบัน		
		ไร่	ตร.กม.	% ของจังหวัด
ป่าชัยบาดาล	ชัยบาดาล, พัฒนานิคม, ท่าหลวง	396,562.00	634.50	10.23
ป่าซับลังกา	ลำสนธิ, ชัยบาดาล	248,987.50	398.38	6.43
ป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อม และป่าลำนารายณ์	โคกสำโรง, ชัยบาดาล, สระโบสถ์, โคกเจริญ	447,082.00	715.33	11.54
ป่าเขาเพนียด	โคกสำโรง	17,477	27.96	0.45
รวม		1,110,108.50	1,776.17	28.65

1.9 โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

ไฟฟ้า คราวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 276,198 คราวเรือน คราวเรือนที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 1,607 คราวเรือน และครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้า จำนวน 633 คราวเรือน

ประปา จังหวัดลพบุรี มีผู้ใช้น้ำจากระบบการประปาภูมิภาค จำนวน 84,700 ราย กำลังการผลิตน้ำประปา 102,654 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ จำนวน 2,819,352 ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 2,710,435 ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ปริมาณน้ำที่จำหน่ายเพื่อสาธารณประโยชน์ และรั่วไหล จำนวน 1,799,889 ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

เส้นทางคมนาคม ปี พ.ศ. 2565 จังหวัดลพบุรี มีสายทางที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงที่ 11 (แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 1 แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 2 และแขวงทางหลวงสิงห์บุรี) และแขวงทางหลวงชนบท รวมทั้งสิ้น 2,119.183 กิโลเมตร เป็นถนนในความรับผิดชอบแขวงทางหลวงลพบุรีที่ 1 490.545 กิโลเมตร, แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 2 (ลำนารายณ์) 597.508 กิโลเมตร แขวงทางหลวงสิงห์บุรี 54.674 กิโลเมตร และแขวงทางหลวงชนบท 976.456 กิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง 2,080.54 กิโลเมตร ถนนคอนกรีต 29.863 กิโลเมตร สะพาน 402 แห่ง

ระยะทางถนนของจังหวัด จำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบและประเภทผิวจราจร

หน่วยงาน	ระยะทางขึ้น ทะเบียน (กม.)	ทางลาดยาง (กม.)	ทาง คอนกรีต (กม.)	ทางลูกรัง (กม.)	สะพาน (แห่ง)
แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 1	490.545	476.856	13.689	-	101
แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 2 (ลำน้ำรายณ์)	597.508	591.78	5.728	-	156
แขวงทางหลวงสิงห์บุรี	54.674	54.674	-	-	10
แขวงทางหลวงชนบท	976.456	957.23	10.446	8.78	135
รวม	2,119.183	2,080.54	29.863	8.78	402

ที่มา : แขวงทางหลวงชนบท แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 1 แขวงทางหลวงลพบุรีที่ 2 (ลำน้ำรายณ์) (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2565)

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

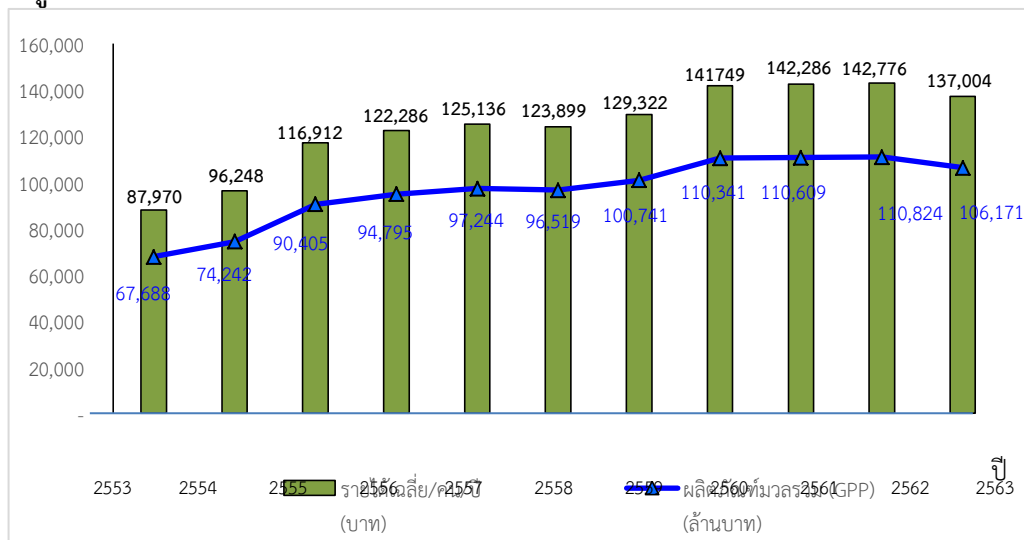
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2563 จังหวัดลพบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 106,171 ล้านบาท ลดลงจาก 110,824 ล้านบาท ในปี 2562 จำนวน 4,653 ล้านบาท หรือหดตัวร้อยละ 4.19 ประชากรมีรายได้ต่อหัว 137,004 บาท/คน/ปี สูงเป็นอันดับที่ 26 ของประเทศ สำหรับโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตในปี 2563 พิจารณาจากสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี โครงสร้างรายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัด ขึ้นกับสาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ 29.06 รองลงมา ได้แก่ สาขาการเกษตรป่าไม้ และการประมง , สาขาบริหารราชการฯ และสาขาการขายส่งขายปลีก ร้อยละ 17.50, 15.87 และ 11.24 ตามลำดับ

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อคน

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP) (ล้านบาท)	รายได้เฉลี่ย/คน / ปี
2553	67,688	87,970 บาท/คน/ปี
2554	74,242	96,248 บาท/คน/ปี
2555	90,405	116,912 บาท/คน/ปี
2556	94,795	122,286 บาท/คน/ปี
2557	97,244	125,136 บาท/คน/ปี
2558	96,519	123,899 บาท/คน/ปี
2559	100,741	129,322 บาท/คน/ปี
2560	110,341	141,749 บาท/คน/ปี
2561	110,609	142,286 บาท/คน/ปี
2562	110,824	142,776 บาท/คน/ปี
2563	106,171	137,004 บาท/คน/ปี

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 1 เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน พ.ศ. 2553 – 2563

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลพบุรี ณ ราคาประจำปี (ราคาตลาด)

สาขาการผลิต	2559 ^r	2560 ^r	2561 ^r	2562 ^r	2563 ^p	โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี		
						2561 ^r	2562 ^r	2563 ^p
ภาคเกษตร	15,914	18,002	20,226	19,311	16,423	18.22	17.34	15.47
สาขาการเกษตรป่าไม้และการประมง	15,914	18,002	20,226	19,311	16,423	18.22	17.34	15.47
นอกภาคเกษตร	84,826	92,339	90,809	92,046	89,748	81.78	82.66	84.53
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,074	1,290	922	953	1,022	0.83	0.86	0.96
สาขาอุตสาหกรรม	34,518	38,659	33,963	32,273	30,374	30.59	28.98	28.61
สาขาไฟฟ้า ก๊าซและเครื่องปรับอากาศ	2,353	2,483	2,760	3,086	3,052	2.49	2.77	2.87
สาขาการประปาการจัดการขยะมูลฝอยและการฟื้นฟู	325	379	445	549	531	0.40	0.49	0.50
สาขาก่อสร้าง	2,148	2,026	2,565	2,784	3,094	2.31	2.50	2.91
สาขาขายส่งการขายปลีก	9,853	11,136	11,885	12,462	11,940	10.70	11.19	11.25
สาขาการขนส่งและการเก็บรักษา	2,254	2,569	2,716	3,061	2,758	2.45	2.75	2.60
สาขาที่พักและกิจกรรมการให้บริการด้านอาหาร	449	495	560	622	452	0.50	0.56	0.43
สาขาข้อมูลและการสื่อสาร	486	604	650	722	751	0.59	0.65	0.71
สาขาด้านการเงินและการประกันภัย	4,753	4,822	4,981	5,065	5,676	4.49	4.55	5.35
สาขาด้านอสังหาริมทรัพย์	2,914	3,404	3,809	3,782	3,890	3.43	3.40	3.66
สาขาด้านวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคนิค	66	59	82	76	76	0.07	0.07	0.07
สาขาด้านการบริหารและการสนับสนุน	335	341	428	438	428	0.39	0.39	0.40
สาขาบริหารราชการฯ	15,481	15,975	16,876	17,613	17,158	15.20	15.82	16.16
สาขาการศึกษา	4,796	4,859	4,714	4,847	4,869	4.25	4.35	4.59
สาขาการบริการสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,233	2,376	2,593	2,725	2,781	2.34	2.45	2.62
สาขาบริการชุมชนสังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	194	232	268	319	284	0.24	0.29	0.27
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	595	630	592	669	611	0.53	0.60	0.58
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP)	100,741	110,341	111,034	111,357	106,171	100.00	100.00	100.00
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	129,322	141,749	142,834	143,463	137,004			
จำนวนประชากร (1,000 คน)	779	778	777	776	775			

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ภาคเกษตรกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP) ณ ราคาประจำปีภาคเกษตรของจังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 15.47 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และจังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีวัตถุดิบสำคัญของภาคอุตสาหกรรมภาคเกษตรในจังหวัด จากตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรมีแนวโน้มผันผวน โดยเฉพาะด้านปริมาณสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ระดับราคาในตลาดและนโยบายรัฐบาล อย่างไรก็ดี ระดับราคาภาคการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP) ณ ราคาประจำปี สาขาเกษตร

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(GPP)	สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด (ร้อยละ)
2559 ^r	15,914 ล้านบาท	14.99
2560 ^r	18,002 ล้านบาท	16.96
2561 ^r	20,226 ล้านบาท	19.05
2562 ^r	19,311 ล้านบาท	18.19
2563 ^p	16,423 ล้านบาท	15.47

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(1) ด้านพืช

ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดลพบุรีประกอบอาชีพด้านกสิกรรมเป็นหลักโดยมีพื้นที่การเกษตรที่ใช้เพื่อการเพาะปลูกเศรษฐกิจ คือ ข้าว อ้อย ข้าวโพดและมันสำปะหลัง โดยในปีพ.ศ. 2564/65 พืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี พื้นที่เพาะปลูก 779,478 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 547 กก./ไร่ รองลงมาได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่เพาะปลูก 416,995 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 753 กิโลกรัม และมันสำปะหลัง พื้นที่เพาะปลูก 377,853 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,470 กิโลกรัม

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี ปี 2564/65

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)
ข้าวนาปี	779,478	762,887	416,904	547
ข้าวนาปรัง	205,356	205,356	137,795	671
อ้อยโรงงาน	360,844	358,529	3,509,503	9,789
มันสำปะหลังโรงงาน	377,853	349,135	1,273,444	3,470
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	416,995	401,797	302,544	753
ทานตะวัน	5,266	5,266	1,301	247
รวม	2,145,792	2,082,970	5,641,491	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ 22 สิงหาคม 2565)

พื้นที่คร้วเรือนเกษตรจำแนกตามพื้นที่ถือครองทางการเกษตรรายอำเภอ ปี 2564/2565

อำเภอ	ปลูกข้าว		พืชไร่		ไม้ผลยืนต้น		ไม้ดอกไม้ประดับ		พืชผัก	
	พื้นที่ (ไร่)	คร้วเรือน	พื้นที่ (ไร่)	คร้วเรือน	พื้นที่ (ไร่)	คร้วเรือน	พื้นที่ (ไร่)	คร้วเรือน	พื้นที่ (ไร่)	คร้วเรือน
เมืองลพบุรี	117,242	5,585	92,081	1,886	6,199	3,037	288	67	5,760	1,745
พัฒนานิคม	38,863	2,265	170,753	6,409	5,327	366	46	15	978	133
โคกสำโรง	134,517	7,100	155,296	6,006	1,848	572	15	2	15	43
ชัยบาดาล	37,510	2,607	367,699	11,339	4,577	853	14	5	746	235
ท่าม่วง	101,987	4,923	60	2	1,243	1,487	32	52	582	340

อำเภอ	ปลูกข้าว		พืชไร่		ไม้ผลยืนต้น		ไม้ดอกไม้ประดับ		พืชผัก	
	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน
บ้านหมี่	228,534	9,104	66,843	1,879	5,943	516	722.25	6	181	45
ท่าหลวง	451	55	148,160	6,527	3,444	280	6	3	465	120
สระโบสถ์	48,725	2,993	84,922	3,356	1,995	57			159	8
โคกเจริญ	43,305	2,551	175,394	4,336	2,557	90	22	10	192	56
ลำสนธิ	11,018	1,158	109,475	4,706	1,073	161	33	6	432	154
หนองม่วง	17,326	1,113	192,137	5,906	4,230	224	3.75	3	35	23
รวม	779,478	38,828	1,562,820	52,352	38,435	7,643	1,181	169	9,544	2,902

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล 22 สิงหาคม 2565)

จำนวนครัวเรือนภาคการเกษตร จำนวน 106,918 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่อยู่ในพื้นที่อำเภอโคกสำโรง มากที่สุด 15,147 ครัวเรือน รองลงมาอำเภอเมืองลพบุรี 14,757 ครัวเรือน และอำเภอพัฒนานิคม 13,967 ครัวเรือน โดยครัวเรือนเกษตรส่วนใหญ่ทำการเกษตรด้านพืช จำนวน 72,567 ครัวเรือน ทำการปศุสัตว์ จำนวน 29,676 ครัวเรือน และทำการประมง จำนวน 5,206 ครัวเรือน ครัวเรือนทำการเกษตรด้านพืชมีมากที่สุดที่อำเภอพัฒนานิคม ครัวเรือนทำการปศุสัตว์มีมากในอำเภอ โคกสำโรง และครัวเรือนเกษตรทำการประมงมากที่สุดที่อำเภอโคกสำโรง

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรของจังหวัดลพบุรี

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร				ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตรกร/ครัวเรือนทั้งหมด
			พืช	ประมง	ปศุสัตว์	รวม	
1	เมืองลพบุรี	108,918	9,800	1,003	4,025	14,757	13.55
2	ชัยบาดาล	37,256	7,687	496	3,052	11,206	30.08
3	โคกสำโรง	31,643	9,500	1,036	4,754	15,147	47.87
4	บ้านหมี่	26,760	8,960	510	2,890	12,344	46.13
5	ท่าเรือ	17,317	6,973	426	2,574	10,029	57.91
6	พัฒนานิคม	30,196	10,466	341	3,305	13,967	46.25
7	ท่าหลวง	11,497	3,937	57	1,828	5,816	50.59
8	สระโบสถ์	8,634	4,032	614	1,485	6,037	69.92
9	หนองม่วง	13,588	3,444	147	1,218	4,784	35.21
10	โคกเจริญ	8,687	3,806	103	1,962	5,862	67.48
11	ลำสนธิ	10,564	3,962	473	2,583	6,969	65.97
รวม		305,060	72,567	5,206	29,676	106,918	35.05

ที่มา : 1. ที่ทำการปกครองจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี 4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี

สำหรับการใช้พื้นที่การเพาะปลูกข้าวนาปี มีมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบ้านหมี่ รองลงมาได้แก่อำเภอโคกสำโรง และอำเภอเมืองลพบุรี การใช้พื้นที่การเพาะปลูกพืชไร่ มีมากที่สุดพื้นที่อำเภอชัยบาดาล รองลงมาได้แก่อำเภอหนองม่วง และอำเภอโคกเจริญ การปลูกไม้ผลยืนต้นมีการเพาะปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองลพบุรี

รองลงมาได้แก่ อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอพัฒนานิคม การใช้พื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีมากที่สุด ในพื้นที่อำเภอบ้านหมี่ รองลงมาได้แก่อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอพัฒนานิคม และการใช้พื้นที่เพาะปลูก3

ข้าวนาปี

จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่การเพาะปลูก 779,478 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 779,478 ไร่ ผลผลิต 416,904 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 547 กิโลกรัมต่อไร่ พื้นที่การเพาะปลูก และผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้น สาเหตุเกิดจากมีฝนตกต้องตามฤดูกาล ทำให้เกษตรกรมีน้ำเพื่อทำการเกษตร อย่างพอเพียง

ข้าวนาปรัง

อำเภอบ้านหมี่ มีเนื้อที่เพาะปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปรังสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอท่าม่วง และอำเภอเมืองลพบุรี ตามลำดับ

มันสำปะหลัง

มันสำปะหลังเป็นพืชที่เชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัด เช่น อุตสาหกรรมเอทานอล อาหาร และอาหารสัตว์ โดยอำเภอชัยบาดาลมีพื้นที่การเพาะปลูกมากที่สุด รองลงมาได้แก่อำเภอโคกเจริญ และอำเภอพัฒนานิคม ตามลำดับ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 416,995 ไร่ พื้นที่ที่มีการเพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอชัยบาดาล รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอโคกสำโรง ตามลำดับ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 753 กิโลกรัม/ไร่ โดยอำเภอท่าหลวงมีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดเท่ากับ 850 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอบ้านหมี่ ตามลำดับ

อ้อยโรงงาน

อ้อยโรงงานมีพื้นที่การเพาะปลูก จำนวน 360,844 ไร่ ปลูกมากที่สุด ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล 114,283 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอโคกเจริญ 48,407 ไร่ และอำเภอหนองม่วง 46,459 ไร่ ตามลำดับ ผลผลิต 9,789 กิโลกรัมต่อไร่ โดยผลผลิตต่อไร่สูงสุดได้แก่ อำเภอชัยบาดาล 10,055 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาคือพัฒนานิคม 10,000 กิโลกรัมต่อไร่ อำเภอโคกเจริญ 10,000 กิโลกรัมต่อไร่ และอำเภอหนองม่วง 9,978 กิโลกรัมต่อไร่ อำเภอที่ไม่มีการเพาะปลูกอ้อย คือ อำเภอท่าม่วง

(2) ด้านปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในจังหวัดลพบุรีมีความสำคัญในการผลิตทางการเกษตร รองจากการกลั่นกรอง โดยชนิดของสัตว์ที่เลี้ยงกันมากเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ไก่เนื้อ สุกร โคเนื้อ ไก่ไข่ และแพะ พื้นที่เลี้ยงสัตว์กระจายในทุกอำเภอ การเลี้ยงไก่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอหนองม่วง การเลี้ยงสุกร ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง อำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอท่าม่วง การเลี้ยงโคนม ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอพัฒนานิคม อำเภอลำสนธิ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอท่าหลวง อำเภอชัยบาดาล อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอหนองม่วง ส่วนการเลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอโคกสำโรง อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม อีกทั้งสัตว์เศรษฐกิจที่จังหวัดลพบุรี ให้ความสำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ แพะ การเลี้ยงแพะส่วนใหญ่ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกเจริญ อำเภอโคกสำโรง และอำเภอท่าหลวง โดยไก่เนื้อ มีจำนวน 55,629,468 ตัว (เลี้ยงมากเป็นอันดับ 1

[illegible][illegible]

ปลาสาวย	124	387	153	446,000	18	8,028,000
ปลาหมอไทย	3	1.25	7	1,330	63	83,790
ปลากัด	16	2.40	-	156,667 (ตัว)	22	3,446,674
กุ้งก้ามกราม	ผลผลิตจากแหล่งน้ำธรรมชาติ			5,650	485	2,740,250
รวม	5,293	7,770	7,459	4,070,250		155,294,194

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2565

สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (สินค้า 10 ลำดับแรกของจังหวัด)

สินค้าเกษตรที่สำคัญที่มีผลผลิตด้านพืชมากที่สุด ได้แก่ อ้อยโรงงาน 3,532,301 ตัน รองลงมา ได้แก่ มันสำปะหลัง 1,273,444 ตัน, ข้าวนาปี 416,904 ตัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 302,544 ตัน ผลผลิตด้านปศุสัตว์มากที่สุด ได้แก่ ไก่เนื้อ 55,629,468 ตัว รองลงมาได้แก่ สุกร จำนวน 425,596 ตัว, โคเนื้อ 88,155 ตัว และโคนม 71,671 ตัว ผลผลิตด้านประมงมากที่สุดได้แก่ ปลานิล 1,967,400 กิโลกรัม รองลงมาคือ ปลาดุก 1,128,690 กิโลกรัม มูลค่าการจำหน่ายมากที่สุด ได้แก่ ไก่เนื้อ มูลค่า 14,400 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ สุกร มูลค่า 5,130 ล้านบาท และข้าวนาปี มูลค่า 3,510.3316 ล้านบาท

สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

สินค้าลำดับที่	กลุ่มสินค้า	ชื่อสินค้า	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัน,ตัว,กก.)	มูลค่าการจำหน่าย (ล้านบาท)
1.	ปศุสัตว์	ไก่เนื้อ	376	55,629,468	14,400.0000
2.	ปศุสัตว์	สุกร	952	425,596	5,090.0000
3.	พืช	ข้าวนาปี	38,352	416,904	3,510.3316
4.	พืช	อ้อยโรงงาน	11,943	3,532,301	3,165.0138
5.	ปศุสัตว์	โคนม (น้ำนมดิบ)	2,391	88,155	2,200.0000
6.	พืช	มันสำปะหลัง	19,741	1,273,444	2,801.5704
7.	พืช	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	17,468	302,544	2,063.3471
8.	ประมง	ปลานิล	3,430	1,967,400	80.6634
9.	ประมง	ปลาดุก (บึงกุ่ม)	790	1,128,690	41.7615
10.	ปศุสัตว์	แพะเนื้อ	2,251	69,415	586.0000
11.	ปศุสัตว์	โคเนื้อ	3,933	71,671	1,740.0000
รวม			101,627		35,678.6878

ที่มา : 1. สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี 2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี 3. สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี

(4) การรวมกลุ่มเกษตรกร

การรวมกลุ่มเกษตรกรจำนวนทั้งหมด 67 แห่ง จำนวนสมาชิก 116,014 ราย โดยมี การรวมกลุ่มประเภทสหกรณ์การเกษตร มีมากที่สุด จำนวน 33 แห่ง จำนวนสมาชิก 65,973 ราย รองลงมาได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ 17 แห่ง สมาชิก 33,527 ราย และสหกรณ์นิคม จำนวน 3 แห่ง สมาชิก 10,711 ราย

จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	แห่ง	จำนวนสมาชิก (ราย)	สมาชิกที่ทำธุรกิจ (ราย)	ร้อยละ
1. สหกรณ์ออมทรัพย์	17	33,527	28,101	83.82
2. สหกรณ์การเกษตร	33	65,973	17,148	25.99
3. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	2	2,739	989	36.11
4. สหกรณ์บริการ	9	443	400	90.29
5. สหกรณ์นิคม	3	10,711	5,453	50.91
5. สหกรณ์ร้านค้า	3	2,621	1,825	69.63
7. สหกรณ์ประมง	-	-	-	-
รวม	67	116,014	53,916	46.47

ที่มา : กลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2565)

ด้านปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ ในภาพรวมทุกธุรกิจ จำนวน 14,912.707 ล้านบาท โดยมีปริมาณธุรกิจการให้บริการด้านสินเชื่อมากที่สุด จำนวน 8,258.722 ล้านบาทเศษ รองลงมาได้แก่ ธุรกิจการให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 2,931.615 ล้านบาทเศษ

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลำดับ	ประเภทสหกรณ์	จำนวน สหกรณ์ (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจแยกประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)						
			รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้า จำหน่ายสินค้า	รวบรวมผลผลิต	แปรรูป	บริการอื่นๆ	รวมทั้งหมด
1	สหกรณ์การเกษตร	33	322,474,341.55	599,383,825.62	1,277,207,614.67	1,925,075,285.31	449,371,401.77	1,408,104.58	4,574,920,573.50
2	สหกรณ์นิคม	3	25,138,503.50	89,947,200.00	5,613,396.72	40,031,717.45	-	-	160,730,817.67
3	สหกรณ์ประมง	0	-	-	-	-	-	-	-
4	สหกรณ์ร้านค้า	3	-	-	17,288,220.40	-	6,334,594.00	-	23,622,814.40
5	สหกรณ์บริการ	9	141,283.29	5,429,750.00	35,500.00	-	-	-	5,606,533.29
6	สหกรณ์ออมทรัพย์	17	2,583,138,857.24	7,548,965,212.90	-	-	-	5,222.00	10,132,109,292.14
7	สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	2	721,579.00	14,995,985.00	-	-	-	-	15,717,564.00
รวม		67	2,931,614,564.58	8,258,721,973.52	1,300,144,731.79	1,965,107,002.76	455,705,995.77	1,413,326.58	14,912,707,595.00

ที่มา : กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2565)

3. ด้านอุตสาหกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ณ ราคาประจำปี ด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดลพบุรีซึ่งเป็นสาขาหลัก โดยในปี พ.ศ.2563 มีผลิตภัณฑ์มวลรวม ลดลงเป็น 45,033 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 26.76 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2562

มูลค่าผลิตภัณฑ์ (GPP) ราคาประจำปี สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดลพบุรี

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวม	สัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัด (ร้อยละ)
2561	40,108 ล้านบาท	34.68
2562	61,492 ล้านบาท	56.84
2563	45,033 ล้านบาท	45.51

มูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด ลำดับแรกมาจากมูลค่าด้านอุตสาหกรรม โดยโรงงานส่วนใหญ่ จะเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดลพบุรี จึงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสืบเนื่องจากแนวทางการพัฒนาหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาภาคกลาง กำหนดให้พื้นที่ภาคกลาง เป็นฐานการผลิตอาหารสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐาน สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการผลิตของประเทศ จึงส่งผลให้จังหวัดลพบุรี มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ทั้งสิ้น 673 แห่ง มีเงินลงทุนรวม 116,049.68 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงาน รวม 59,201 คน (เฉพาะโรงงานที่เข้าข่ายตาม พรบ.โรงงาน (ฉบับที่ 2) ปี 2562 ซึ่งมีขนาด 50 คน/แรงม้าขึ้นไป) โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่มีทั้งขนาดเล็ก จนถึงขนาดใหญ่ ซึ่งมีทั้งอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยมีหมวดอุตสาหกรรมที่มีจำนวนโรงงานมากที่สุด คือ หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช จำนวน 149 โรงงาน รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ จำนวน 126 โรงงาน อุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 84 โรงงาน อุตสาหกรรมที่มีโรงงานน้อยที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องหนัง และอุตสาหกรรมสิ่งทอ หมวดละ 2 โรงงาน อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรกของจังหวัดได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อโลหะ

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรกของจังหวัดลพบุรี

ที่	สาขาอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	จำนวนเงินทุน ล้านบาท	จำนวนคนงาน
1	อุตสาหกรรมอาหาร (โรงงานแปรรูปอาหารจากสัตว์)	84	21,820.11	23,864
2	อุตสาหกรรมอโลหะ (ซีเมนต์ กระเบื้อง คอนกรีตผสมเสร็จ)	66	13,406.35	5,707
3	อุตสาหกรรมจากพืช (การต้ม นึ่ง หรืออบพืชหรือเมล็ดพันธุ์)	149	10,641.30	2,065

หมายเหตุ เฉพาะโรงงานที่เข้าข่ายตาม พรบ.โรงงาน (ฉบับที่ 2) ปี 2562 ซึ่งมีขนาด 50 คน/แรงม้าขึ้นไป

จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงานตามหมวดอุตสาหกรรมในจังหวัดลพบุรี ปี 2565

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)
1	ผลิตภัณฑ์จากพืช	149	10,641.30	2,065	166,869.78
2	อุตสาหกรรมอาหาร	84	21,820.11	23,864	984,915.75
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	5	1,420.20	70	21,620.51
4	สิ่งทอ	2	1,598.66	486	37,893.67
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	5	393.90	4,228	1,090.88
6	ผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	2	62.47	600	4,938.31
7	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	32	863.98	447	11,656.68
8	เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่นๆ	7	46.76	365	7,090.36
9	ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	3	2,184.94	595	99,045.45
10	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	34	9,818.21	1,814	70,496.65
11	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	10	293.52	64	4,439.84
12	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	3	1,646.50	43	3,348.59
13	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	29	4,898.04	1,389	56,678.44
14	ผลิตภัณฑ์โลหะ	66	13,406.35	5,707	170,161.00
15	ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน	7	3,233.60	536	144,572.41
16	ผลิตภัณฑ์โลหะ	32	723.66	679	6,366.89
17	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	32	489.31	658	8,840.05
18	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	10	228.16	13,108	30,893.90
19	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	35	1,302.81	723	3,673.46
20	การผลิตอื่นๆ	126	40,977.22	1,760	2,077,081.63
รวม		673	116,049.68	59,201	3,911,674.25

หมายเหตุ เฉพาะโรงงานที่เข้าข่ายตาม พรบ.โรงงาน (ฉบับที่2) ปี 2562 ซึ่งมีขนาด 50 คน/แรงงานขึ้นไป

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2565)

อย่างไรก็ดี ถึงแม้จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่การปรับค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ภาคอุตสาหกรรมจึงมีการปรับตัวและเริ่มนำเอาเทคโนโลยีเครื่องจักรสมัยใหม่มาใช้แทนแรงงานคนเพิ่มมากขึ้น

4. ด้านพาณิชย์กรรม

บริษัทและห้างหุ้นส่วนในจังหวัดลพบุรี ในปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,305 ราย เงินลงทุนจดทะเบียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20,408.86 ล้านบาท จำแนกเป็นบริษัท จำนวน 1,757 ราย เงินลงทุนจดทะเบียน 16,000.56 ล้านบาท เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 1,545 ราย เงินลงทุนจดทะเบียน 4,381.60 ล้านบาท และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน 3 ราย เงินลงทุนจดทะเบียน 26.70 ล้านบาท

ข้อมูลทะเบียนธุรกิจปี พ.ศ. 2565

ประเภทธุรกิจ	บริษัท		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	
	จำนวนทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
เกษตร / ป่าไม้ / ประมง	101	919.23	102	640.52	-	-
เหมืองแร่	10	528	1	10	-	-
อุตสาหกรรม / หัตถกรรม	241	5,913.51	125	357.96	-	-
สาธารณูปโภค	49	884.9	42	41.77	-	-
ก่อสร้าง	221	1,071.20	441	1,236.23	-	-
ขาย / ขายปลีก / โรงแรม /	761	3,595.17	516	1713.61	2	6.7
ขนส่ง / คมนาคม / คลังสินค้า	79	282.56	139	195.98	-	-
การเงิน / ประกันภัย /	84	1,616.80	32	44.75	-	-
บริการสังคม / บริการส่วนบุคคล	211	1189.19	147	140.78	1	20
รวม	1,757	16,000.56	1,545	4,381.60	3	26.70

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2565)

ข้อมูลนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	จำนวนนิติบุคคล (ราย)					ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)				
	บริษัท จำกัด	บริษัท จำกัด มหาชน	ห้าง หุ้นส่วน	ห้าง หุ้นส่วน จำกัด	รวม	บริษัท จำกัด	บริษัท จำกัด มหาชน	ห้าง หุ้นส่วน	ห้าง หุ้นส่วน จำกัด	รวม
เมืองลพบุรี	845	0	691	2	1,538	3,627.60	0	1,649.49	20.50	5,297.59
บ้านหมี่	100	0	113	0	213	849.90	0	476.02	0.00	1,325.92
ชัยบาดาล	218	0	171	0	389	2,200.29	0	479.34	0.00	2,679.63
ท่าม่วง	98	0	79	1	178	1,210.66	0	107.30	6.20	1,324.16
พัฒนานิคม	226	0	202	0	428	2,860.99	0	435.87	0.00	3,296.86
โคกสำโรง	112	0	123	0	235	3,607.50	0	660.16	0.00	4,267.66
หนองม่วง	63	0	68	0	131	720.24	0	331.48	0.00	1,051.72
โคกเจริญ	24	0	17	0	41	266.12	0	25.30	0.00	291.42
สระโบสถ์	11	0	18	0	29	31.50	0	102.86	0.00	134.36
ลำสนธิ	16	0	23	0	39	23.74	0	25.80	0.00	49.54
ท่าหลวง	44	0	40	0	84	602.02	0	87.98	0.00	690.00
รวม	1,757	0	1,545	3	3,305	16,000.56	0	4,381.60	26.70	20,408.86

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2565)

5. ด้านการท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2209 เพื่อใช้เป็นที่ประทับ ณ เมืองลพบุรี แบ่งเป็นเขตพระราชฐานชั้นนอก เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน กำแพงพระราชวังก่ออิฐถือปูนมีใบเสมาเรียงรายบนสันกำแพงมีซุ้มประตูทั้งหมด 11 ประตู ประตูทางเข้าเป็นทรงจตุรมุขมีช่องทางเข้าโค้งแหลม ตรงจั่วซุ้มประตูตกแต่งลายกระจิงปูนปั้นที่วิวัฒนาการมาจากดอกบัว ที่ซุ้มประตูและกำแพงพระราชฐานชั้นกลางและชั้นในมีช่องเล็กๆ เจาะเป็นรูปโค้งแหลมคล้ายบัวเรียงเป็นแถวสำหรับวางตะเกียง ประมาณ 2,000 ช่อง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมขึ้นใหม่เมื่อ พ.ศ. 2399 เพื่อให้เป็น ราชธานีชั้นใน และพระราชทานนามว่า “พระนารายณ์ราชนิเวศน์”

งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่จัดขึ้น

ณ พระนารายณ์ราชนิเวศน์ โดยจะมีการประดับตกแต่งภายในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ และโบราณสถานต่างๆ อย่างสวยงาม พระราชวังฯ ได้สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และเป็นพระราชวังโบราณ ยังคงสภาพที่สมบูรณ์มากที่สุดในประเทศไทย การประดับตกแต่งได้ขยายพื้นที่การจัดงานไปยังโบราณสถานใกล้เคียง ได้แก่ สวนราชานุสรณ์ บ้านวิชาเยนทร์ หรือบ้านหลวงรับราชทูต ปรางค์สามยอดปรางค์แขก และวัดปิ่นบรรยาศภายในงานจะเป็นการสร้างให้พระราชวังฯ มีชีวิตให้เหมือนกับอดีต

ศาลพระกาฬ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟด้านทิศตะวันออกของพระปรางค์สามยอด เป็นเทวสถานเก่าของขอม สร้างด้วยศิลาแลง เรียงซ้อนกันเป็นฐานสูง จึงเรียกกันมาแต่ก่อนอีกชื่อหนึ่งว่า “ศาลสูง” ที่ทับหลังซึ่งทำด้วยศิลาทรายสลักเป็นรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ อายุราวพุทธศตวรรษที่ 16 วางอยู่ติดฝาผนังวิหารหลังเล็กชั้นบน ณ ที่นี้ได้พบหลักศิลาจารึกแปดเหลี่ยมจารึกอักษร

พระปรางค์สามยอด ตั้งอยู่บนเนินดินด้านตะวันตกของทางรถไฟ ใกล้กับศาลพระกาฬ มีลักษณะเป็นปรางค์เรียงต่อกัน 3 องค์ มีฉนวนทางเดินเชื่อมติดต่อกัน เป็นศิลปะเขมรแบบบายนซึ่งมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 สร้างด้วยศิลาแลง และตกแต่งลวดลายปูนปั้นที่สวยงาม ปรางค์องค์กลางมีฐาน แต่เดิมเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป และมีเพดานไม้เขียนลวดลายเป็นดอกจันสีแดง ด้านหน้าทางทิศตะวันออกมีวิหารสร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาขนาดใหญ่ ปางสมาธิ ศิลปะแบบสมัยอยุธยาตอนต้น ปรางค์สามยอดนี้แต่เดิมสันนิษฐานว่าเป็นเทวสถานของขอม ในพุทธศาสนาลัทธิมหายาน ต่อมาได้ดัดแปลงเป็นเทวสถานโดยมีฐานศิวลึงค์ปรากฏอยู่ในองค์ปรางค์ทั้งสามปรางค์ จนกระทั่งถึงรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ จึงได้บูรณปฏิสังขรณ์พระปรางค์สามยอดเป็นวัดในพุทธศาสนาอญโบริภาษด้วย ส่วนด้านหน้าเป็นศาลที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2494 โดยสร้างทับบนรากฐานเดิมที่สร้างไว้ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ภายในวิหารประดิษฐานพระนารายณ์ยืน ทำด้วยศิลา 2 องค์ องค์เล็กเป็นแบบเทวรูปเก่าในประเทศไทย องค์ใหญ่เป็นประติมากรรมแบบลพบุรี แต่พระเศียรเดิมหายไป ภายหลังมีผู้นำเศียรพระพุทธรูปศิลาทรายสมัยอยุธยามาสวมต่อไว้ เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ตั้งอยู่ที่บ้านแก่งเสือเต้น ตำบลหนองบัว เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นชื่อที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานให้กับเขื่อนแห่งนี้ สร้างภายใต้โครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำป่าสัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2542 เป็นเขื่อนแกนดินเหนียวที่ยาวที่สุดในประเทศไทย มีความยาว 4,860 เมตร ความสูงที่จุดสูงสุด 36.50 เมตร ปริมาณกักเก็บน้ำ 765 ล้านลูกบาศก์เมตร

เขาวงพระจันทร์ บริเวณเชิงเขาจะเป็นที่ตั้งของวัดเขาวงพระจันทร์ ยอดเขาวงพระจันทร์ สูงจากระดับน้ำทะเล 600 เมตร มีทางบันไดขึ้นสู่ยอดเขาจำนวน 3,790 ขั้น โดยแนวบันไดยาว 1,680 เมตร ใช้เวลาเดินทางจากเชิงเขาเพื่อขึ้นไปนมัสการรอยพระบาทจำลองประมาณ 2 ชั่วโมง สองข้างทางเป็นป่าไม้ขึ้นสลับกับป่าไผ่บางแห่งเป็นที่ลาด บางแห่งมีความชัน ยอดเขาวงพระจันทร์สามารถมองเห็นทิวทัศน์เบื้องล่างได้ไกลสุดสายตา สร้างชื่อเสียงให้เมืองลพบุรีมาช้านาน นอกจากนั้นเขาวงพระจันทร์แห่งนี้ยังเป็นที่มาแห่งตำนานเมืองเรื่องท้าวภักขนาท และเรื่องพระเจ้ากรุงจีนด้วย

ทุ่งทานตะวัน จังหวัดลพบุรีมีการปลูกทานตะวันมากที่สุดในประเทศ คือประมาณ 200,000-300,000 ไร่ ดอกทานตะวันจะบานสะพรั่ง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม โดยแหล่งปลูกทานตะวัน จะกระจายอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอชัยบาดาล

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ตั้งอยู่ที่บ้านลังกา เข้มต๋าลบ ล้ำสนธิ และตำบลกุดตาเพชร มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 96,875 ไร่ เป็น ที่ราบอยู่ในหุบเขา ถูกกั้นด้วยเทือกเขาพังเหย ทิศตะวันตกเป็น เขาหลวง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 140-846 เมตร ความสำคัญ ของป่าซับลังกา คือ เป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำลำสนธิ และแหล่งอาหาร ของสัตว์ป่า ปัจจุบันยังมีเสียงผา ซึ่งเป็นสัตว์ป่าสงวนอาศัยอยู่

พิพิธภัณฑสถานบ้านโป่งมะนาว อยู่ที่หมู่ 7 ตำบลห้วยขุนราม อยู่ห่างจาก เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ประมาณ 26.5 กิโลเมตร เป็นแหล่งโบราณคดี มนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ อายุประมาณ 2,500 - 3,000 ปี ประมาณยุค “บ้านเชียงตอนปลาย” มีการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณถึง 13 โครงกระดูก

หมู่บ้านวัฒนธรรมสร้างสรรค์ไทยพวนตำบลบ้านทราย อำเภอบ้านหมี่จังหวัดลพบุรี

เป็นชุมชนวัฒนธรรมไทยพวน ตำบลบ้านทราย เป็นชุมชนที่มีชาวไทยพวน อาศัยอยู่ สืบเชื้อสายมาจากชาวพวนเมืองเชียงขวาง ประเทศลาว อพยพมาอยู่ที่ตำบลบ้านทราย เมื่อปี พ.ศ.2399 ปัจจุบันชุมชนไทยพวน ตำบลบ้านทราย ได้ก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน จัดแสดงสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ ที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวไทยพวน อาทิ เครื่องปั้นดินเผา ใช้ในครัวเรือน การจำลองกองเฮือน (ห้องนอน) การทำผ้าทอมัดหมี่ เรือโบราณ นางกวัก ตู้จัดแสดงเครื่องแต่งกาย นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงวัตถุสิ่งของเครื่องใช้

ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ประชากรของไทยพวนบ้านทราย ยังมีการสืบทอดประเพณีที่ดั้งเดิมไว้ ได้แก่ ประเพณีเส่อกะจาดหลังเทศกาลออกพรรษา (ช่วงเดือนพฤศจิกายน) ซึ่งจัดก่อนวันเทศน์มหาชาติร่วมกัน ในวันรุ่งขึ้น ตามที่เชื่อกันว่าการได้ฟังเทศน์มหาชาติ จบทั้ง 13 กัณฑ์ ในวันเดียวจะทำให้ได้บุญกุศลมาก ประเพณีกำฟ้า ตรงกับวันขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์) ซึ่งเป็นประเพณีเกี่ยวกับ วิถีชีวิตของไทยพวนในด้านเกษตรกรรม เพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล จะมีการทำบุญข้าวจี ข้าวหลาม ช่วงเย็นจะมีการละเล่น อาทิ การละเล่นนางกวัก การร้องหมอลำพวน การรำวง การเตะหม่าเปี้ย เป็นต้น และในวันนี้จะเป็นวันหยุดงานของชาวไทยพวน

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทยเบ็งบ้านโคกสลุง ตำบลโคกสลุง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ตำบลโคกสลุงเป็นชุมชนเก่าแก่ มีข้อสันนิษฐานจากหลักฐานซากหินทรายและหินศิลาแลงจำนวนมากในบริเวณวัดโคกสำราญ และการศึกษาวิจัยสืบค้นจากวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยมหิดล และกลุ่มนักวิชาการอื่นๆ อีกหลายสถาบัน พบว่า ผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้น่าจะมีการรวมกันสร้างที่อยู่อาศัยในบริเวณชุมชนแห่งนี้ ไม่ต่ำกว่า 260 ปี ชาวไทยเบ็งบ้านโคกสลุง มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนการดำรงชีวิตที่เรียกว่าเป็นกลุ่ม ลงท้ายด้วย “สลุง”

ชุมชนวัฒนธรรมไทยรามัญบ้านบางชันหมาก ตำบลบางชันหมาก อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ชุมชนมอญบางชันหมาก (ไทยรามัญ) ตั้งอยู่ห่างจากเมืองลพบุรี ไปทางทิศตะวันตกเพียง 2-3 กิโลเมตร มีวัดสำคัญ ในหมู่บ้านสี่วัดคือ วัดอัมพวัน วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม (วัดทุ่ง) วัดกลาง และวัดโพธิ์ระหัด ตามประวัติศาสตร์กล่าว คนมอญ เริ่มอพยพเข้าสู่ประเทศไทยหลายคราวด้วยกัน นับตั้งแต่สมัยพระมหาธรรมราชา พ.ศ.2112-2133 เป็นต้นมา สำหรับชาวมอญ ที่อพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ในจังหวัดลพบุรี น่าจะเป็นมอญที่อพยพมาจากชุมชนชาวมอญอื่นอีกทอดหนึ่ง เชื่อว่าน่าจะอพยพมาทางใต้ คือบ้านบางระกำ และทิศตะวันตก คือ บ้านโพธิ์ข้าวผอก ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

การแต่งกายของชาวมอญบางชันหมาก ชุมชนชาวมอญที่ตำบลบางชันหมาก ตั้งแต่รุ่นเล็กถึงรุ่นใหญ่ ยังคงแต่งกายแบบวิถีชีวิตชาวมอญดั้งเดิม ที่ต้องคล้องสไบ ที่เรียกว่า “หยาดโดด” ประกอบพิธีกรรมที่วัดของชาวมอญ สามารถใช้ได้ทั้งชายหญิง

ระหว่างปี 2563 - 2564 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงจากปี 2562 รายได้จากการท่องเที่ยวจึงลดลงตามไปด้วย โดยในปี 2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เริ่มคลี่คลาย ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดลพบุรีเพิ่มขึ้น

สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดลพบุรี

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว		รายได้	
	จำนวน (คน)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง
2561	3,454,627	+ 2.95	5,574.02	+ 5.08
2562	3,531,853	+ 2.24	5,750.92	+ 3.17
2563	1,659,868	- 53.00	2,326.88	- 59.54
2564	420,957	- 74.64	539.18	- 76.83
2565	2,058,089	+ 388.91	2,304.25	+ 327.36

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2565)

(1) ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยว

สำหรับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวจะมาจากชาวต่างชาติมากกว่าชาวไทย โดยในปี 2565 นักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้จ่ายอยู่ที่คนละ 1,120 บาทต่อวัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะใช้จ่ายอยู่ที่คนละ 1,144 บาทต่อวัน

แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรีที่สำคัญ

1) การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เนื่องจากจังหวัดลพบุรีมีทุนทางประวัติศาสตร์ เช่น พระนารายณ์ราชนิเวศน์ พระปรางค์สามยอด บ้านหลวงรับราชทูต (บ้านพระยาวิชาเยนทร์) วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ และกำแพงเมืองเก่าลพบุรี นอกจากนี้จังหวัดลพบุรียังมีทุนทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเบิ้ง ไทยรามัญ และไทยพวน เป็นต้น

2) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและยังมีทุ่งทานตะวันที่มีทิวทัศน์สวยงาม

3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยจึงควรกำหนดแนวทางหรือกลยุทธ์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี โดยการพัฒนาฟื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเป็นเมืองประวัติศาสตร์ เมืองเก่า และเมืองแห่งอารยธรรม ส่งเสริมการสร้างแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวสร้างโอกาสในการพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นด้านภาพลักษณ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพการรวมกลุ่มผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

(2) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

จังหวัดลพบุรีมีกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 – 2565 จำนวนทั้งสิ้น 1,145 ราย 2,881 ผลิตภัณฑ์ แยกเป็น

- กลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน 504 ราย
- ผู้ประกอบการรายเดี่ยว จำนวน 681 ราย
- SMEs จำนวน 18 ราย

จำนวนผู้ลงทะเบียน OTOP แยกตามประเภท

ที่	อำเภอ	จำนวนที่ลงทะเบียนทั้งสิ้น (ราย)	รวมผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น	กลุ่มผู้ผลิต (ราย)	ผู้ประกอบการรายเดี่ยว (ราย)	SMEs(ราย)
1	อ.เมือง	326	886	67	257	5
2	อ.บ้านหมี่	156	373	103	70	5
3	อ.โคกสำโรง	76	245	37	46	1
4	อ.ชัยบาดาล	133	212	59	86	2
5	อ.พัฒนานิคม	120	287	34	86	2
6	อ.ท่าเรือ	87	295	37	51	0
7	อ.ท่าหลวง	58	90	41	17	0
8	อ.สระโบสถ์	48	109	27	21	0
9	อ.โคกเจริญ	36	112	29	7	0
10	อ.ลำสนธิ	58	138	37	19	2
11	อ.หนองม่วง	47	134	33	21	1
	รวม	1,145	2,881	504	681	18

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลพบุรี

ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ผ่านการคัดสรร สุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 227 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ระดับ	5	ดาว	จำนวน	62	ผลิตภัณฑ์
ระดับ	4	ดาว	จำนวน	86	ผลิตภัณฑ์
ระดับ	3	ดาว	จำนวน	57	ผลิตภัณฑ์
ระดับ	2	ดาว	จำนวน	19	ผลิตภัณฑ์
ระดับ	1	ดาว	จำนวน	3	ผลิตภัณฑ์

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เฉพาะกลุ่มตามศักยภาพด้านการผลิต (Market Segmentation) โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีความชัดเจนเฉพาะกลุ่ม จำแนกได้ 4 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ที่ขึ้นทะเบียนผู้ผลิตผู้ประกอบการ ในปี 2557 – 2565 จำนวน 2,881 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- กลุ่ม A ดาวเด่นสู่สากล จำนวน 61 ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม B อนุรักษ์สร้างคุณค่า จำนวน 121 ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม C พัฒนาสู่การแข่งขัน จำนวน 393 ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม D ปรับตัวสู่การพัฒนา จำนวน 2,306 ผลิตภัณฑ์

สำหรับผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัด :PSO (Provincial Star OTOP) ที่มีเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีคุณค่าเป็นที่นิยม มีศักยภาพด้านการผลิต มีความสามารถด้านการตลาด โดยพิจารณาจากผู้บริโภคและการส่งเสริมจากหน่วยงานที่ร่วมกันเป็นภาคีการทำงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัด ในการพัฒนาและส่งเสริมในด้านการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การตลาด และการท่องเที่ยว ประกอบด้วยผ้าทอมัดหมี่ ไผ่เค็มดินสอพอง ปลาสามฟก

รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น (OTOP)

ปี พ.ศ.	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
2561	1,909,335,013	20.32
2562	2,349,212,616	23.04
2563	2,590,062,308	10.25
2564	2,842,905,565	9.76

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลพบุรี

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น (OTOP) ในปี 2564 จำนวน 2,842,905,565 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 เนื่องจากมีการฟื้นตัวของผู้ประกอบการ OTOP ตลอดจนสถานะเศรษฐกิจดีขึ้นทำให้ยอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี นอกจากนี้ผู้ประกอบการมีการลงทะเบียนผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น หน่วยงานต่างๆ ได้สนับสนุนการตลาดออกร้านแสดงสินค้าต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น (OTOP) เพิ่มขึ้นทุกปี

6. ด้านสังคม

1) สถานการณ์ด้านแรงงาน

ประชากรกำลังแรงงานของจังหวัดลพบุรี จำนวน 444,051 คน เป็นผู้มีงานทำ จำนวน 436,637 คน และว่างงาน จำนวน 7,414 คน เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 207,595 คน โดยเป็นผู้ทำงานบ้าน จำนวน 49,297 คน เป็นผู้อยู่ระหว่างเรียนหนังสือ จำนวน 48,320 คนและอื่นๆ จำนวน 109,979 คน

ตารางที่ 34 แสดงสถานภาพแรงงาน พ.ศ. 2564 (ไตรมาส 4)

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	246,548	197,503	444,051
- ผู้มีงานทำ	243,143	193,494	436,637
- ผู้ว่างงาน	3,405	4,009	7,414
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	857	573	1,430
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	78,534	129,061	207,595
- ทำงานบ้าน	4,090	45,207	49,297
- เรียนหนังสือ	22,910	25,410	48,320
- อื่นๆ	51,534	58,444	109,979
ประชากรต่ำกว่า 15 ปี	122,728	172,309	295,037
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน (ร้อยละ)	98.28	97.69	98.02
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.38	2.02	1.66

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลพบุรี

การมีงานทำ

มีผู้มีงานทำทั้งสิ้น 436,637 คน เป็นผู้ทำงานในภาคการเกษตร 161,468 คน คิดเป็นร้อยละ 36.98 และผู้ทำงานนอกภาคการเกษตร 275,169 คน คิดเป็นร้อยละ 63.02 ทั้งนี้ มีผู้ว่างงาน จำนวน 7,414 คน

จำนวนผู้มีงานทำภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร พ.ศ. 2560 - 2564

ปี พ.ศ.	ภาคการเกษตร		นอกภาคการเกษตร		มีงานทำ (คน)	ว่างงาน (คน)	รอฤดูกาล (คน)
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ			
2560	183,774	43.15	242,105	56.61	425,879	4,715	3,618
2561	183,069	42.00	252,535	58.00	435,604	5,009	-
2562	173,567	40.10	259,253	59.90	432,820	4,869	-
2563	143,816	33.57	284,560	66.43	428,376	10,427	9,088
2564 ไตรมาส 4	161,468	36.98	275,169	63.02	436,637	7,414	1,430

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลพบุรี

แรงงานไทยในต่างประเทศ

แรงงานไทยในจังหวัดลพบุรีที่ไปทำงานต่างประเทศ ณ ไตรมาส 4 ปี 2564 มีผู้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 27 คน โดยวิธี Re-Entry คือ กลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่ง

โดยการต่อสัญญา จำนวน 23 คน (ร้อยละ 85.19) และโดยวิธีนายจ้างพาไปฝึกงาน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 11.11) และเดินทางด้วยตนเอง 1 คน (3.70) โดยอยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียมากที่สุด จำนวน 11 คน (ร้อยละ 45.83) รองลงมา คือ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง จำนวน 8 คน (ร้อยละ 33.33) กลุ่มประเทศยุโรป จำนวน 3 คน (ร้อยละ 12.50) และกลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 8.33)

การประกันสังคม

สถานประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องกองทุนประกันสังคม ปี 2564 ไตรมาส 2 มีทั้งสิ้น 2,684 แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 300,441 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 สูงถึง 77,062 คน รองลงมา คือ ผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 209,440 และมาตรา 39 จำนวน 13,939 ตามลำดับ

จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนที่อยู่ในกองทุนประกันสังคม ปี 2562-2564

ปี พ.ศ.	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)		รวม	จำนวนผู้ประกันตน (ราย)			รวม
	สำนักงานใหญ่ฯ	สาขา		มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40	
2562	2,137	494	2,631	88,569	12,048	41,330	141,947
2563	2,171	508	2,679	86,553	12,798	43,320	142,671
2564 (ไตรมาส 4 ปี 2564)	2,189	509	2,698	77,062	13,939	209,440	300,441

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดลพบุรี

7. ด้านการศึกษา

จังหวัดลพบุรีมีสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา จำนวน 598 แห่งจำแนกเป็นสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำนวน 312 แห่ง สังกัดเอกชน จำนวน 41 แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 19 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 14 แห่ง สังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 3 แห่ง และโรงเรียนสาธิต-มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 1 แห่ง จำนวนบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 9,036 คน และจำนวนนักเรียน/นักศึกษาทั้งสิ้น 149,370 คน

8. ด้านสาธารณสุข

ในปี 2565 จังหวัดลพบุรี มีสถานบริการสาธารณสุขครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 11 อำเภอ โดยมีสถานพยาบาลทั้งสิ้น 152 แห่ง จำนวนเตียง 1,991 เตียง ประกอบด้วยสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ คือ โรงพยาบาลทั่วไป 2 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 9 แห่ง โรงพยาบาลเฉพาะทาง 1 แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่น 2 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 136 แห่งและมีสถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน คือ โรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ประกอบด้วย แพทย์ 186 คน ทันตแพทย์ 61 คน เภสัชกร 104 คน และพยาบาล 1,166 คน โดยโรงพยาบาลศูนย์พระนารายณ์มหาราช เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัด มีบุคลากรทางการแพทย์ มากที่สุด มีแพทย์ 90 คน ทันตแพทย์ 18 คน เภสัชกร 33 คน และพยาบาล 467 คน อัตราส่วนแพทย์ ต่อประชากรเฉลี่ย 1 : 4,043 คน อัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรเฉลี่ย 1 : 638 คน อำเภอพัฒนานิคม อัตราแพทย์ต่อประชากรสูงสุด คือ 1 : 11,379 คน รองลงมาอำเภอหนองม่วง 1 : 8,202 คน และอำเภอโคกเจริญ 1 : 8,112 คน และในปี 2563-2565 มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 บุคลากรทางการแพทย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน ทำให้บุคลากรทางแพทย์ต้องทำงานหนัก การบริการประชาชนไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

ตารางที่ 41 แสดงสถานบริการสาธารณสุขและเตียงจำแนกตามอำเภอและสัดส่วน

อำเภอ	จำนวนประชากรและพื้นที่		ลักษณะทั่วไปของสถานพยาบาล			
	ตำบล(แห่ง)	ประชากร (คน)	โรงพยาบาล (แห่ง)	อื่น ๆ ได้แก่ รพ.สต.	เตียง (จำนวนเตียง)	จำนวน ประชากร ต่อ 1 เตียง
เมืองลพบุรี	22	240,064	6	29	1,147	209
โคกเจริญ	5	24,275	1	5	41	592
โคกสำโรง	13	81,436	1	13	123	662
ชัยบาดาล	17	88,673	1	19	137	647
ท่าม่วง	11	48,124	1	11	48	1,003
ท่าหลวง	6	29,511	1	5	56	527
บ้านหมี่	21	71,848	1	24	258	278
พัฒนานิคม	9	68,010	1	11	78	872
ลำสนธิ	6	27,124	1	7	41	662
สระโบสถ์	5	21,233	1	5	30	708
หนองม่วง	6	32,543	1	7	32	1,017
รวม	121	732,841	16	136	1,991	368

ที่มา : งานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี,2565

จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ จำแนกตามสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

สถานบริการสาธารณสุข	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาล
สสจ.ลพบุรี	3	0	8	7
รพศ.พระนารายณ์มหาราช	90	18	33	467
รพท.บ้านหมี่	28	6	17	202
รพช.โคกเจริญ	3	4	3	28
รพช.โคกสำโรง	12	7	9	86
รพช.ชัยบาดาล	21	8	10	135
รพช.ท่าม่วง	7	4	5	49
รพช.ท่าหลวง	5	2	3	41
รพช.พัฒนานิคม	6	4	6	60
รพช.ลำสนธิ	4	3	4	30
รพช.สระโบสถ์	3	2	2	26
รพช.หนองม่วง	4	3	4	35
รวม	186	61	104	1,166

ที่มา : โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรสาธารณสุข,สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี,2565

ตารางที่ 43 จำนวนประชากร บุคลากรในสายงานสาธารณสุขจำแนกตามอำเภอและสัดส่วน

อำเภอ	จำนวน			อัตราส่วน	
	ประชากร	แพทย์	พยาบาล	แพทย์:ประชากร	พยาบาล:ประชากร
เมืองลพบุรี	244,872	90	467	1 : 2,720	1 : 524
โคกเจริญ	24,338	3	28	1 : 8,112	1 : 869
โคกสำโรง	81,969	12	86	1 : 6,830	1 : 953
ชัยบาดาล	89,270	21	135	1 : 4,250	1 : 661
ท่าม่วง	48,316	7	49	1 : 6,902	1 : 986
ท่าหลวง	29,620	5	41	1 : 5,924	1 : 722
บ้านหมี่	72,435	28	202	1 : 2,586	1 : 358
พัฒนานิคม	68,279	6	60	1 : 11,379	1 : 1,137
ลำสนธิ	27,273	4	30	1 : 6,818	1 : 909
สระโบสถ์	21,307	3	26	1 : 7,102	1 : 819
หนองม่วง	32,808	4	35	1 : 8,202	1 : 937
รวม	740,487	183	1,159	1 : 4,043	1 : 638

ที่มา : โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรสาธารณสุข,สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี,2565

9. ด้านความยากจน

จากการสำรวจข้อมูล จปฐ. พบว่า มีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ 40,000 บาท ต่อคนต่อปี จำนวน 410 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.24 โดยมีอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ อำเภอเมืองลพบุรี 81 ครัวเรือน อำเภอบ้านหมี่ 77 ครัวเรือน และอำเภอสระโบสถ์ 49 ครัวเรือน

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ 40,000 บาทต่อคนต่อปี

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
	ที่สำรวจทั้งหมด	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมืองลพบุรี	45,662	45,581	99.82	81	0.18
พัฒนานิคม	17,934	17,932	99.99	2	0.01
โคกสำโรง	20,218	20,218	100.00	0	0
ชัยบาดาล	20,812	20,773	99.81	39	0.19
ท่าม่วง	12,839	12,825	99.89	14	0.11
บ้านหมี่	19,337	19,260	99.60	77	0.40
ท่าหลวง	7,295	7,249	99.37	46	0.63
สระโบสถ์	5,724	5,675	99.14	49	0.86

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
	ที่สำรวจทั้งหมด	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โคกเจริญ	5,261	5,239	99.58	22	0.42
ลำสนธิ	6,297	6,264	99.48	33	0.52
หนองม่วง	7,781	7,734	99.40	47	0.60
รวม	169,160	168,750	99.76	410	0.24

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลพบุรี ณ ปี 2565

10. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรน้ำ

(1) น้ำใต้ดิน

จำนวนบ่อน้ำบาดาล และปริมาณน้ำบาดาลที่ได้รับอนุญาตของภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดลพบุรี ณ ปี 2563 พบว่ามีจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,696 บ่อ เป็นบ่อน้ำในภาคเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคธุรกิจ และการอุปโภคบริโภค ตามลำดับ โดยอำเภอที่มีบ่อน้ำบาดาลมากที่สุดได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม รองลงมาคือ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอชัยบาดาล และอำเภอโคกสำโรง ตามลำดับ

จำนวนบ่อน้ำบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลที่ได้รับอนุญาตในพื้นที่จังหวัดลพบุรี

อำเภอ	ใบอนุญาตใช้ (บ่อ)				ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)			
	อุปโภค บริโภค	ธุรกิจ	เกษตรกรรม	รวม	อุปโภค บริโภค	ธุรกิจ	เกษตรกรรม	รวม
1) โคกเจริญ	16	1	106	123	1,880	30	9,020	10,930
2) โคกสำโรง	32	28	94	154	2,801	1,898	10,946	15,645
3) ชัยบาดาล	48	54	137	239	4,320	5,544	23,203	33,067
4) ท่าวุ้ง	11	29	8	48	1,642	7,210	680	9,532
5) ท่าหลวง	3	2	44	49	63	56	3,560	3,679
6) บ้านหมี่	5	5	82	92	189	265	5,550	6,004
7) พัฒนานิคม	62	150	223	435	4,037	40,653	30,153	74,843
8) เมืองลพบุรี	122	89	143	354	10,998	10,751	11,393	33,142
9) ลำสนธิ	-	2	12	14	-	45	1050	1,095
10) สระโบสถ์	14	7	39	60	1,539	650	2,890	5,079
11) หนองม่วง	14	11	103	128	1,308	538	8,979	10,825
รวม	327	378	991	1,696	28,777	67,640	107,424	203,841

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2565)

(2) น้ำผิวดิน

แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดลพบุรี โดยมี **แม่น้ำลพบุรี** เป็นแม่น้ำที่แยกสาขาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดลพบุรีมีความยาว 45 กิโลเมตร ลำน้ำค่อนข้างแคบ มีตลิ่งสูงชัน ความกว้างประมาณ 40-60 เมตร ลึกประมาณ 6-10 เมตร บริเวณตลิ่งสองฝั่งลำน้ำ มีชุมชนและราษฎรตั้งบ้านเรือนอยู่ตลอดแนว โดยเฉพาะช่วงที่แม่น้ำไหลผ่านเขตเทศบาล มีอาคารบ้านเรือนตั้งอยู่อย่างหนาแน่น ดังนั้น แม่น้ำลพบุรี จึงเปรียบเสมือนเส้นเลือดสำคัญที่หล่อเลี้ยงชุมชน **แม่น้ำป่าสัก** มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาในจังหวัดเลยและจังหวัดเพชรบูรณ์ แล้วไหลผ่านจังหวัดลพบุรีในเขต อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่า

หลวง และอำเภอพัฒนานิคม เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรด้านตะวันออกของจังหวัดลพบุรี แม่น้ำบางขาม เป็นลำน้ำสายหลักของเกษตรกร ในการทำการเกษตร ในเขตอำเภอบ้านหมี่ อำเภอบำรุง และอำเภอเมืองลพบุรี ความยาวประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำที่รองรับน้ำจากคลองอนุศาสนนันท์ (คลองชลประทาน) ทางประตูน้ำหนองเมือง ประตูน้ำบ้านกล้วย และคลองสายอื่นๆ จุดเริ่มต้นจากตำบลสนามแจง อำเภอบ้านหมี่ ไหลผ่านตำบลมหาสอน ตำบลบางพัง ตำบลบางขาม ตำบลบ้านชี ตำบลเขาสมอคอน ตำบลโคกสลด ตำบลมูจรีนทร์ ตำบลบางลี่ มาบรรจบกับแม่น้ำลพบุรี ที่ปากคลองบางคู้ ที่วัดมณีชลขันธ์ อำเภอเมืองลพบุรี ซึ่งความกว้างของแม่น้ำบางขาม ในจุดที่กว้างที่สุดอยู่ในตำบลบางพังและตำบลมหาสอน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี กว้างประมาณ 50 เมตร คลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก เป็นคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านประตูระบายน้ำมโนรมย์ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท แล้วส่งน้ำให้แก่โครงการตอนบน ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โคกกระเทียม และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง และไหลลงสู่แม่น้ำป่าสักที่บริเวณหน้าเขื่อนพระราม 6 อำเภอบำรุง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยให้บริการน้ำในเขตอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอบำรุง เป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรกรรม ลำธารลำสนธิเป็นลำธารไหลผ่านเขตอำเภอลำสนธิและไหลลงสู่แม่น้ำป่าสักในเขตอำเภอชัยบาดาล เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เป็นเขื่อนดินถมแกนดินเหนียวแบบ Zoned Type (Zoned Type Earthfill Dam) สูง 36.5 เมตร ยาว 4,860 เมตร ขนาดความจุอ่าง 785 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่การเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน 135,500 ไร่ โดยเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เป็นแหล่งน้ำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการเกิดอุทกภัยของกลุ่มแม่น้ำป่าสักจังหวัดลพบุรี

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งน้ำผิวดินที่เป็นระบบชลประทาน โดยจังหวัดลพบุรีมีพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ชลประทานรับน้ำจากคลองชัยนาท-ป่าสัก โดยพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตโครงการชลประทานย่อยในโครงการเจ้าพระยาใหญ่ 3 โครงการ ได้แก่ โครงการชลประทานช่องแค โครงการชลประทานโคกกระเทียม และโครงการชลประทานมหาธาตุ ส่วนพื้นที่นอกเขตชลประทานอยู่บริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด ปริมาณน้ำทำในพื้นที่ส่วนใหญ่มาจากคลองชัยนาท-ป่าสัก และลำน้ำธรรมชาติสายสั้นๆ ในเขตอำเภอโคกเจริญ อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกสำโรง และอำเภอหนองม่วง และมีอ่างเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอต่างๆ

แหล่งน้ำจากโครงการชลประทานต่างๆ ในจังหวัดลพบุรี

ชื่อโครงการชลประทาน	ที่ตั้ง		ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้านลบ.ม.)	พื้นที่ผิวน้ำ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ			
1.อ่างเก็บน้ำห้วยสีดา	กุดตาเพชร	ลำสนธิ	0.989	40	1,750
2.อ่างเก็บน้ำซับประดู่	กุดตาเพชร	ลำสนธิ	0.983	40	1,700
3.อ่างเก็บน้ำห้วยโป่ง	ห้วยโป่ง	โคกสำโรง	2.07	70	1,050
4.อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (วังแฉม)	มหาโพธิ์	สระโบสถ์	12	1,990	23,730
5.อ่างเก็บน้ำซับตะเคียน	เขาแหลม	ชัยบาดาล	8.42	600	7,830
6.อ่างเก็บน้ำห้วยหิน	เขาแหลม	ชัยบาดาล	2.25	138	1,400
7.อ่างเก็บน้ำห้วยกุดตาเพชร	กุดตาเพชร	ลำสนธิ	43	4,875	48,487
8.อ่างเก็บน้ำพิบูลสงคราม	เขาพระงาม	เมืองลพบุรี	2.6	640	1,000

9.อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่	เขาพระงาม	เมืองลพบุรี	7.6	1,500	4,500
10.อ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็ก	โคกตูม	เมืองลพบุรี	9.037	2,419	12,000
11. อ่างเก็บน้ำห้วยส้ม	โคกตูม	เมืองลพบุรี	12.50	2,798	8,000
รวม 11 แห่ง			101.459	15,110	111,447

ที่มา : โครงการชลประทาน สำนักงานชลประทานที่ 10 (<http://ridceo.rid.go.th/lopburi/lopburi.html>)
(ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2565)

จากข้อมูลแหล่งน้ำทั้งน้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน และน้ำจากระบบชลประทานที่มีอยู่หลากหลาย ด้วยศักยภาพของจังหวัดลพบุรี ประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้น้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค บริโภค จำนวนมาก ในช่วงฤดูฝน ปริมาณน้ำฝนมากแต่ก็ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ เมื่อถึงช่วงฤดูแล้ง จะทำให้ขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในเขตเมือง ขาดแคลนน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา ซึ่งต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำ ทั้งน้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน เพื่อเพิ่มความจุน้ำ รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำสำรอง เพื่อใช้สำหรับการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภค บริโภค ให้ประชาชนได้ใช้อย่างเพียงพอ อีกทั้ง เพื่อให้มีน้ำเพื่อการเกษตรสำหรับเกษตรกรได้ปลูกพืชผัก ผลไม้ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรจังหวัดลพบุรี

2) ทรัพยากรแร่

จังหวัดลพบุรีมีทรัพยากรแร่และหินอุตสาหกรรมที่สำคัญหลายชนิด โดยเฉพาะแร่และหินที่เป็นวัตถุดิบต้นน้ำของอุตสาหกรรมก่อสร้างพื้นฐาน และอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตอาหารสัตว์ บางชนิดพบที่จังหวัดลพบุรี แห่งเดียวของประเทศ เช่น หินเพอร์ไรต์ สำหรับทรัพยากรแร่ที่พบในจังหวัดลพบุรีมีดังนี้

(1) หินปูน พบในเขตอำเภอเมืองลพบุรี ตอนใต้ของอำเภอพัฒนานิคม และอำเภอท่าหลวง เขตติดต่อระหว่างอำเภอชัยบาดาลกับอำเภอลำสนธิ และอำเภอท่าม่วงกับอำเภอบ้านหมี่ ฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอหนองม่วง แต่ที่มีคุณภาพดี คือที่ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี เป็นแร่ที่ตกผลึกใหม่ แร่แคลไซต์

(2) แร่เหล็ก พบบริเวณเขาทับควาย ในเขตอำเภอโคกสำโรง เป็นแร่เหล็กชนิดฮีมาไทต์และแมกนีไทต์ เกิดแบบแปรสมผัสแบบแทนที่ (contact metasomatic deposit) ปัจจุบันแหล่งแร่นี้มีการทำเหมืองอยู่ในรูปเหมืองเปิด เพราะชั้นปรากฏที่ระดับผิวดิน

(3) ดินมาร์ลหรือดินสอพอง เป็นดินที่ประกอบด้วยแคลเซียมคาร์บอเนต ที่มาจากการผุสลายตัวของหินปูนผสมผสานกับแร่ดินเหนียวใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตปูนซีเมนต์ในจังหวัดลพบุรีแหล่งแร่ดังกล่าวกระจายอยู่ในบริเวณทางด้านเหนือของตัวเมืองลพบุรี แต่มีปริมาณไม่มากนัก ชาวบ้านบริเวณแหล่งแร่จะนำแร่ดังกล่าวมาผลิตเป็นดินสอพอง จนกลายเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดลพบุรีมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

(4) แร่เบนโทไนต์ พบในเขตอำเภอชัยบาดาล อำเภอโคกสำโรง และอำเภอสระโบสถ์

(5) หินเพอร์ไรต์ พบในเขตอำเภอสระโบสถ์ อำเภอชัยบาดาล และอำเภอโคกเจริญ

(6) แร่เฟลด์สปาร์ พบในเขตอำเภอชัยบาดาล

(7) แร่ตระกูลควอตซ์ บางบริเวณของจังหวัดพบผลึกของแร่ควอตซ์ ทั้งที่มีสีและไม่มีสีต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาทำเครื่องประดับได้อย่างสวยงามเหมือนกับแร่ธรรมชาติที่มีค่าอื่นๆ มีความคงทนต่อการสึกกร่อนได้ดี และบางครั้งเกิดในสภาพที่มีแร่อื่นเจือปนทำให้เกิดสีวดลายสวยงาม แร่ตระกูลควอตซ์ที่มีคุณสมบัติเป็นรัตนชาติมีที่พบในจังหวัดลพบุรีมีอยู่ 3 แห่ง ได้แก่

- บริเวณบ้านโป่งหัวแหวน และบ้านห้วยดีเลิศ ในเขตอำเภอชัยบาดาล
แร่ตระกูลควอตซ์จากแหล่งนี้รู้จักในนาม “เพชรโมกุล” หรือโมกุล

- บริเวณเขาแหลม อำเภอโคกสำโรง สมญานามของแร่ตระกูลควอตซ์
จากแหล่งนี้ ชาวบ้านเรียกว่า “เพชรเขาแหลม”

- บริเวณเขาพระงาม ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองลพบุรีไปทางทิศเหนือประมาณ 10
กม. แร่ตระกูลควอตซ์จากแหล่งนี้ ชาวบ้านเรียกกันว่า “เพชรเขาพระงาม”

(8) แร่อื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีการพบแร่อื่นๆ ในจังหวัดลพบุรีอีกหลายชนิด แต่ยังขาดการสำรวจชั้น
รายละเอียดเพื่อหาปริมาณแร่ในเชิงพาณิชย์ การนำมาใช้จึงเป็นเพียงการขุดค้นเพื่อแสวงหารายได้
ในการยังชีพของชาวบ้านในบริเวณแหล่งแร่ดังกล่าวเหล่านี้ ได้แก่

- ทองคำ พบที่บริเวณตำบลบ่อทอง อำเภอโคกสำโรง และที่บ้านท่าจ้งโก ในเขตตำบลหนองรี
อำเภอชัยบาดาล

- ทองแดง พบที่บริเวณเขาพระบาทน้อย ตำบลเขาสามยอด อำเภอเมืองลพบุรี และบริเวณเขา
วงพระจันทร์ อำเภอโคกสำโรง

- ฟอสเฟต พบที่บริเวณตำบลบ้านชี อำเภอบ้านหมี่

ทรัพยากรแร่ที่พบในจังหวัดลพบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ประเภทแร่	ที่ตั้ง
เมืองลพบุรี	- เหล็ก	บ้านเขาวง
	- ดินมาร์ล (ดินสอพอง)	ตำบลท่าศาลา
	- หินปูน หินอ่อน และแร่แคลไซต์	ตำบลนิคมสร้างตนเอง ตำบลโคกตูม
	- แร่ตระกูลควอตซ์	เขาพระงาม ตำบลเขาพระงาม
โคกสำโรง	- เหล็ก	ตำบลเขาทับควาย
	- หินทราย	เขาเพนียด บ้านเพนียด
โคกเจริญ	- หินเพอร์ไลต์	ตำบลโคกแสมสาร
ท่าม่วง	- หินปูน และแคลไซต์	เขาสมอคอน
ชัยบาดาล	- เบนโทไนต์	ตำบลหินเพลิง ตำบลชัยบาดาล ตำบลชัย นารายณ์
	- โมกุล คาสซิโดนี	เขาสูง ตำบลลำนารายณ์
	- หินปูน หินอ่อน	แหล่งเขาน้อย ตำบลชัยตะเคียน ตำบลท่าหลวง นิคมสร้างตนเอง ชัยบาดาล เขตตำบล
	- หินเพอร์ไลต์	เขาสูง ตำบลลำนารายณ์
สระโบสถ์	- คาสซิโดนี และโอปอล, ไม้ กลายเป็นหิน	บ้านวังไทร

อำเภอ	ประเภทแร่	ที่ตั้ง
บ้านหมี่	- ฟอสเฟต	บ้านขุดงาม ตำบลดอนดี
พัฒนานิคม	- หินปูน	แหล่งเขาถ้ำพระ ตำบลหนองบัว
หนองม่วง	- หินปูน - ยิปซัม ,ทองคำ	เขาคอก ตำบลดงดินแดง ตำบลบ่อทอง

ปัจจุบันการนำทรัพยากรแร่ในพื้นที่จังหวัดลพบุรีไปใช้ในกิจการต่างๆ มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน และหินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์

จำนวนเหมืองแร่ จำนวนคนงาน และปริมาณแร่ที่ผลิตได้ จำแนกตามชนิดแร่ พ.ศ.2562-2564

รายการ	2562	2563	2564
จำนวนเหมืองแร่	30	25	27
จำนวนคนงาน	515	485	265
ปริมาณแร่ที่ผลิตได้ (เมตริกตัน)	3,911,162.96	4,585,496.32	4,965,806.00
หินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง)	631,043.51	1,339,216.47	1,666,983.00
หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์	125,000.00	279,000.00	315,890.00
แคลไซต์	1,498,959.45	1,406,879.85	1,589,813.00
หินเพอร์ไลต์	5,200.00	3,000.00	3,750.00
หินอุตสาหกรรมชนิดดินเหนียวสี	114,960.00	136,900.00	189,600.00
หินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	1,536,000.00	1,420,500.00	1,199,770.00

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2565)

11. ด้านพลังงานทดแทน

จังหวัดลพบุรีมีแหล่งผลิตพลังงานทดแทนหลายรูปแบบโดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ ก๊าซชีวภาพ เอทานอล ชีวมวล และพลังงานน้ำ มีต้นแบบด้านการผลิตพลังงานทดแทน เหมาะที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ในการลดต้นทุนด้านพลังงานของภาคธุรกิจ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

การผลิตพลังงานของจังหวัดลพบุรี ไม่มีการผลิตพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลแต่พลังงานที่ผลิตได้ทั้งหมดเป็นพลังงานทดแทน โดยจังหวัดลพบุรี มีโรงไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน จำนวนทั้งสิ้น 32 แห่ง แบ่งเป็น โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 25 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวล จำนวน 5 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวภาพ จำนวน 1 แห่ง และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ จำนวน 1 แห่ง กำลังการผลิตติดตั้งรวม 319.594 MW ดังนี้

ข้อมูลด้านพลังงานทดแทน จังหวัดลพบุรี

แหล่งผลิตพลังงาน (ข้อมูล ปี 2565)	จำนวน (แห่ง)	กำลังการผลิต (MW)
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	25	243.5940
โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ	1	6.7000
โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ	1	4.8000
โรงไฟฟ้าชีวมวล	5	64.5000
รวม	32	319.5940

พลังงานแสงอาทิตย์

จังหวัดลพบุรีเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ จากฐานข้อมูลในปี 2562 พบว่าจังหวัดลพบุรี มีความเข้มรังสีอาทิตย์ เฉลี่ยต่อพื้นที่ 18.4 เมกะจูล/ตารางเมตร.วัน (MJ/m²-day) และมีศักยภาพเชิงพลังงานแสงอาทิตย์สูง 5,420.04 ktoe

ทั้งนี้ จังหวัดลพบุรี มีโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 25 แห่ง มีกำลังการผลิต ติดตั้งรวม 243.594 เมกะวัตต์ โดยมีจำนวนโรงไฟฟ้าคงที่ ตั้งแต่ปี 2559 เนื่องจากนโยบายการหยุดรับคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานแสงอาทิตย์ที่จำหน่ายเข้าสู่ระบบ และนโยบายสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา หรือ โซลาร์รูฟท็อป (Rooftop PV System)

ข้อมูลพลังงานแสงอาทิตย์ จังหวัดลพบุรี

ที่	ประเภท	โรงไฟฟ้า	อำเภอ	กำลังการผลิต ติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตาม สัญญา (MW)
1	SPP	บริษัท พัฒนาพลังงานธรรมชาติ จำกัด	อ.โคกสำโรง	73	55
2	SPP	บริษัท เสริมสร้างพลังงาน จำกัด	อ.โคกสำโรง	52	40
3	SPP	บริษัท เอสพีพี ซิค จำกัด	อ.โคกสำโรง	41	41
4	VSPP	บจก. กสิกรรมจักรกลลพบุรี	อ.ท่าม่วง	5	5
5	VSPP	บจก. โซลาร์พาร์ค	อ.โคกสำโรง	1.5	1.5
6	VSPP	บจก. ทิพนารายณ์	อ.ชัยบาดาล	3.564	3
7	VSPP	บจก. บางกอก โซลาร์ พาวเวอร์	อ.พัฒนานิคม	2	2
8	VSPP	บจก. บางกอก โซลาร์ พาวเวอร์	อ.พัฒนานิคม	4.444	4
9	VSPP	บจก. บางกอก โซลาร์ พาวเวอร์ (โครงการลพบุรี 4)	อ.พัฒนานิคม	2.109	2
10	VSPP	บจก. บางกอก โซลาร์ พาวเวอร์ (โครงการลพบุรี 5)	อ.พัฒนานิคม	4.468	4
11	VSPP	บจก. พัฒนาพลังงานธรรมชาติ	อ.โคกสำโรง	8.6	8
12	VSPP	บจก. มีเดียมาร์ค	อ.โคกสำโรง	5.9	5.9
13	VSPP	บจก. มีเดียมาร์ค	อ.บ้านหมี่	5.9	5.9

ที่	ประเภท	โรงไฟฟ้า	อำเภอ	กำลังการผลิต ติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตาม สัญญา (MW)
14	VSPP	บจก. ลพบุรี โซล่า (อะควาติส เอ็นเนอร์จี้)	อ.โคกสำโรง	5	5
15	VSPP	บจก. สแกน อินเตอร์ พาร์อีสต์ เอ็นเนอร์ยี	อ.หนองม่วง	1.26	1.25
16	VSPP	บจก. สแกน อินเตอร์ พาร์อีสต์ เอ็นเนอร์ยี	อ.หนองม่วง	1.26	1.25
17	VSPP	บจก. อินโดรามา โพลีดิงส์	อ.ท่าม่วง	2.025	2
18	VSPP	บจก. อีเนอร์คิว	อ.ชัยบาดาล	1.25	1.24
19	VSPP	บจก. อีเนอร์คิว	อ.ชัยบาดาล	1.25	1.24
20	VSPP	บจก. อีเนอร์คิว	อ.ชัยบาดาล	1.25	1.24
21	VSPP	บจก. อีเอ โซล่า	อ.พัฒนานิคม	8	8
22	VSPP	บจก. เอเจ เทคโนโลยี	อ.ชัยบาดาล	3.564	3
23	VSPP	บจก. เอ็น.พี.เอส. สตาร์กรุ๊ป	อ.บ้านหมี่	6	6
24	VSPP	บจก. เอส อี ซี เอ็นเนอร์ยี	อ.โคกสำโรง	1.25	0.99
25	VSPP	บจก. เอสเอเอเอ็ม โซลาร์ พาวเวอร์ วัน	อ.พัฒนานิคม	2	2
รวม				243.594	210.510

ชีวมวล

จังหวัดลพบุรีมีโรงไฟฟ้าชีวมวล จำนวน 5 แห่ง มีกำลังการผลิตรวม 64.50 เมกะวัตต์ โดยวัตถุดิบส่วนใหญ่เป็นไม้สับ เศษไม้ ชีเสื่อย แกลบ รวมไปถึงวัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล เช่น ใบอ้อย กากอ้อย เป็นต้น ช่วงที่ผ่านมาไม่มีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลเพิ่มขึ้น อาจเป็นสาเหตุมาจากความกังวล ของประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอ ปี 2564 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุน "โครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก" ซึ่งเป็นการจัดตั้งโรงไฟฟ้าขนาดเล็กมาก ที่ใช้เชื้อเพลิงชีวมวล หรือ ก๊าซชีวภาพ (พืชพลังงาน) โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและให้ผลประโยชน์กลับคืนสู่ชุมชน จากการจำหน่ายไฟฟ้าร่วมกับภาคเอกชน

ข้อมูลโรงไฟฟ้าชีวมวล จังหวัดลพบุรี

ที่	ประเภท	โรงไฟฟ้า	อำเภอ	กำลังการผลิต ติดตั้ง (MW)	ปริมาณขาย ตามสัญญา (MW)
1	VSPP	บจก. ทูเอ็นเนอร์จี้ เพาเวอร์ ลพบุรี	อ.พัฒนานิคม	7.5	6.8
2	VSPP	บจก. อุตสาหกรรมน้ำตาล ที.เอ็น.	อ.ท่าหลวง	36	8
3	VSPP	บจก. เอฟลัส พาวเวอร์	อ.หนองม่วง	1.8	1.5
4	VSPP	บจก. เอเวอร์กรีน พลัส	อ.พัฒนานิคม	9.8	8
5	VSPP	บจก. เอสเอ็มที ไบโอบีโอส	อ.ท่าม่วง	9.4	8
รวม				64.5	32.3

ก๊าซชีวภาพ

จังหวัดลพบุรีมีโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ โดยใช้น้ำเสียจากการผลิตแป้งมันสำปะหลัง จำนวน 1 แห่ง อยู่ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล กำลังการผลิตติดตั้ง 4.80 เมกะวัตต์ หรือเทียบเท่า 2.89 ktoe ต่อปี

นอกจากนี้ ในฟาร์มปศุสัตว์ หรือในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีน้ำเสีย สามารถผลิตก๊าซชีวภาพ นำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเป็นแหล่งเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงานความร้อน หรือใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า นำมาใช้ในการกิจการหรือครัวเรือนตนเอง และยังสามารถรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อร่วมลงทุนกับภาคเอกชน ในโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ตามนโยบายของรัฐบาลได้

พลังงานน้ำ

จังหวัดลพบุรีมีโรงไฟฟ้าพลังน้ำ จำนวน 1 แห่ง คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ดำเนินการโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีกำลังการผลิตติดตั้ง 6.70 เมกะวัตต์ คาดว่าจะสามารถผลิตไฟฟ้าได้เฉลี่ยปีละ 34.80 ล้านหน่วยกิโลวัตต์-ชั่วโมง หรือเทียบเท่า 2.99 ktoe ต่อปี

เอทานอล

พลังงานทดแทนที่ผลิตได้ จะอยู่ในรูปของเชื้อเพลิงชีวภาพ ได้แก่ เอทานอล ซึ่งนำไปเป็นส่วนผสมในน้ำมันเชื้อเพลิง โดยจังหวัดลพบุรี มีโรงงานผลิตเอทานอล จากมันสำปะหลัง จำนวน 1 แห่ง คือ บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด ตั้งอยู่ที่อำเภอชัยบาดาล มีกำลังการผลิตเฉลี่ย 66 ล้านลิตรต่อปี นอกจากนี้ ยังสามารถนำก๊าซชีวภาพที่เกิดจากน้ำเสียของกระบวนการผลิตเอทานอล มาผลิตไฟฟ้าเพื่อส่งกลับไปในกระบวนการผลิตเอทานอลหรือจำหน่ายให้การไฟฟ้าได้อีกด้วย

พืชพลังงาน

จังหวัดลพบุรีมีการทำเกษตรกรรมกระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งนอกจากผลผลิตทางการเกษตรที่ได้แล้ว ยังมีผลพลอยได้เกิดขึ้นคือเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรหรือชีวมวลซึ่งจากการเกษตร ที่สามารถนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทนได้ โดยศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลแข็งของจังหวัดลพบุรี รวมเท่ากับ 1,354.54 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) ประเภทชีวมวลที่มากที่สุดคือ ยอดและใบอ้อยโรงงาน มีศักยภาพเท่ากับ 537.17 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) รองลงมาคือกากอ้อย และฟางข้าว มีศักยภาพเท่ากับ 372.00 และ 232.88 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าพืชที่มีศักยภาพเชิงพลังงานส่วนใหญ่ ได้มาจากอ้อยโรงงาน และข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดลพบุรี โดยมีศักยภาพเชิงพลังงานลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 6.21 เนื่องจากปัญหาภัยแล้ง โดยมีปริมาณพืชพลังงานอยู่ในลำดับที่ 10 ของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“ลพบุรีเมืองน่าอยู่ ด้วยสิ่งแวดล้อมดี มีอาหารปลอดภัย และท่องเที่ยววิถีใหม่”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาจังหวัด

- 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (ฐานข้อมูลปี 2562 = 110,825 ล้านบาท)
- 2. รายได้ต่อหัวของประชาชนในจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (ฐานข้อมูลปี 2562 = 142,776 บาท/คน/ปี)
- 3. ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 (ฐานข้อมูลปี 2564 = ร้อยละ 65)
- 4. คนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาศักยภาพเทียบจากประชากรจังหวัดลพบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (ฐานข้อมูลปี 2564 = 742,928 คน)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด 4 ประเด็น

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมธุรกิจฐานราก
วัตถุประสงค์

- 1. ภาคการเกษตรเติบโตสูงขึ้น ด้วยการพัฒนาผลิตภาพ และคุณภาพสินค้าเกษตร
มุ่งสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง
- 2. ผู้ประกอบการภาคเกษตร ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างทั่วถึง ตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา		แนวทางการพัฒนา	แผนงาน	โครงการ	กิจกรรมหลัก	เป้าหมายและตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก
รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)		พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการยกระดับภาคการเกษตร	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการยกระดับภาคการเกษตร	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการยกระดับภาคการเกษตร	ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำครบวงจร ฝน ชล บาดาล เพื่อเกษตรกรรม	พื้นที่ทางการเกษตรได้รับประโยชน์ (ไร่)
					พัฒนาเส้นทางลำเลียงสินค้าเกษตร	พื้นที่ทางการเกษตรได้รับประโยชน์ (ไร่)
		ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากการผลิตสินค้าภาคการเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีการแปรรูปสินค้าที่มีคุณภาพ	ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากการผลิตสินค้าภาคการเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีการแปรรูปสินค้าที่มีคุณภาพ	โครงการพัฒนาคลังสตอร์สมุนไพรรักษาสุขภาพครบวงจร	พัฒนาคลังสตอร์สมุนไพรรักษาสุขภาพครบวงจร	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจภาคการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มผลผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการขยายผลตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืน	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์เกษตรอินทรีย์ภายในจังหวัดลพบุรี	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพสู่เศรษฐกิจฐานราก	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	แผนงาน	โครงการ	กิจกรรมหลัก	เป้าหมายและตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก
			ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากงานวิจัย	และนวัตกรรมจากงานวิจัย	
	ส่งเสริมศักยภาพและยกระดับสถานประกอบการ SMEs สู่มาตรฐานสากล	ส่งเสริมศักยภาพและยกระดับสถานประกอบการ SMEs สู่มาตรฐานสากล	โครงการส่งเสริมศักยภาพและยกระดับผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชนเตรียมพร้อมสู่มาตรฐานสากล	ส่งเสริมศักยภาพและยกระดับผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชนเตรียมพร้อมสู่มาตรฐานสากล	ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับการพัฒนา (ราย)
	พัฒนาการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย ส่งเสริมการค้าทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ และการส่งออกสินค้าเกษตร เป้าหมาย	พัฒนาการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย ส่งเสริมการค้าทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ และการส่งออกสินค้าเกษตร เป้าหมาย	โครงการส่งเสริมการตลาด การบริโภคอาหารปลอดภัย	ส่งเสริมการตลาด การบริโภคอาหารปลอดภัย	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนา พันธุ์ และยกระดับแหล่งท่องเที่ยวพร้อมรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ วัตถุประสงค์

1. ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวพร้อมรับการท่องเที่ยววิถีชีวิตใหม่
2. การค้าและสินค้าชุมชนมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น
3. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา		แนวทางการพัฒนา	แผนงาน	โครงการ	กิจกรรมหลัก	เป้าหมายและตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก
1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) (กรมการท่องเที่ยว)		พัฒนา ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดลพบุรี	พัฒนา ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดลพบุรี	โครงการพัฒนา ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดลพบุรี	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดลพบุรี	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
พ.ศ.	เป้าหมาย	พัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว	พัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว	โครงการยกระดับสินค้าของฝาก ของที่ระลึกให้มีเอกลักษณ์โดดเด่นแสดงอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ	พัฒนาสินค้าท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
2566	5					
2567	5					
2568	5					
2569	5					
2570	5					
2566-2570		5				
		สร้างความเชื่อมั่นด้านภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว	สร้างความเชื่อมั่นด้านภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว	โครงการสร้างความเชื่อมั่นด้านภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาทักษะบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการ	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
					ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) 2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดขยะ พัฒนาพลังงานทดแทน และสิ่งแวดล้อม
วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภูลในพื้นที่อย่างถูกวิธี
3. มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	แผนงาน	โครงการ	กิจกรรมหลัก	เป้าหมายและตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก
1. ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ร้อยละ)	ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหลือใช้เพื่อการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหลือใช้เพื่อการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการใช้ประโยชน์จากสิ่งเหลือใช้ เพื่อการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมอนุรักษ์พลังงาน และการใช้พลังงานทดแทน	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของจังหวัดลพบุรีลดลง (ร้อยละ)
พ.ศ. เป้าหมาย					
2566 65					
2567 68					
2568 70					
2569 73					
2570 75					
2566-2570 75					
2. ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของ จังหวัดลพบุรีลดลง (ร้อยละ)	ส่งเสริมการจัดการขยะ และของเสียเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการจัดการขยะ และของเสียเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	โครงการส่งเสริมการจัดการขยะและของเสียเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย	ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ร้อยละ)
พ.ศ. เป้าหมาย					
2566 1					
2567 1					
2568 1					
2569 1					
2570 1					
2566-2570 5					
3. พื้นที่ป่าไม่น้อยกว่าเดิม (ไร่)	สร้างจิตสำนึกและเผยแพร่องค์ความรู้ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	สร้างจิตสำนึกและเผยแพร่องค์ความรู้ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัด ลพบุรี	อนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ป่า ไม่น้อยกว่าเดิม
พ.ศ. เป้าหมาย					
2566 601,510					
2567 601,510					
2568 601,510					
2569 601,510					
2570 601,510					
2566-2570 601,510					
	การจัดการสิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อม	โครงการพัฒนาศักยภาพ การอนุรักษ์และพัฒนา เมืองเก่าลพบุรี	พัฒนาศักยภาพการอนุรักษ์และ พัฒนาเมืองเก่าลพบุรี	ประชาชน ชุมชน หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม ในกิจกรรมอนุรักษ์ และ พัฒนาเมืองเก่าลพบุรี ร้อยละ 80
			โครงการบริหารจัดการ ควบคุมดูแลสุขภาพลิง	บริหารจัดการควบคุมดูแล สุขภาพลิง	ทำหมันลิง จำนวน 1,100 ตัว/ปี
			โครงการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Center)	พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Center)	สถานประกอบการ สนใจเข้าร่วม การพัฒนาพื้นที่เมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ร้อยละ 50

ประเด็นพัฒนาที่ 4 พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เรียนรู้ตลอดชีวิต เสริมสร้างสุขภาวะที่ดี
เมืองลพบุรีมีความสงบสุข

วัตถุประสงค์

1. คนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยมีสุขภาวะที่ดี มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. ประชาชนมีความมั่นคง ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา		แนวทางการพัฒนา	แผนงาน	โครงการ	กิจกรรมหลัก	เป้าหมายและตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก														
1. คนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาศักยภาพเทียบจากประชากรจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ) 2. อุบัติเหตุทางถนนลดลง (ร้อยละ) 3. คดียาเสพติดลดลง (ร้อยละ) <table><tr><th>พ.ศ.</th><th>เป้าหมาย</th></tr><tr><td>2566</td><td>1</td></tr><tr><td>2567</td><td>1</td></tr><tr><td>2568</td><td>1</td></tr><tr><td>2569</td><td>1</td></tr><tr><td>2570</td><td>1</td></tr><tr><td>2566-2570</td><td>5</td></tr></table>		พ.ศ.	เป้าหมาย	2566	1	2567	1	2568	1	2569	1	2570	1	2566-2570	5	พัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของจังหวัดลพบุรี	พัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของจังหวัดลพบุรี	โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของจังหวัดลพบุรี	พัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานของจังหวัดลพบุรี	ระบบสาธารณูปโภคได้รับการแก้ไข้ปัญหา (แห่ง)
		พ.ศ.	เป้าหมาย																	
		2566	1																	
		2567	1																	
		2568	1																	
		2569	1																	
		2570	1																	
2566-2570	5																			
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย	พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย	โครงการลพบุรีเมืองแห่งการเรียนรู้ทุกกลุ่มทุกช่วงวัย	เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการและทักษะที่เหมาะสมตามช่วงวัย	เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพเทียบจากประชากรจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ)																
			พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อส่งเสริมศักยภาพ	แรงงานได้รับการพัฒนาศักยภาพเทียบจากประชากรจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ)																
			พัฒนาสุขภาพคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยผ่าน NCDs และพร้อมรับโรคอุบัติใหม่	คนทุกกลุ่มช่วงวัยได้รับการพัฒนาศักยภาพเทียบจากประชากรจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ)																
เพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงในชุมชนโดยใช้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	เพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงในชุมชนโดยใช้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	โครงการต้นแบบคนลพบุรีสังคุมคุณภาพ	โครงการลพบุรีเมืองคุณภาพผู้สูงอายุครบวงจร	พัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรีได้รับการพัฒนาเทียบจากประชากรผู้สูงอายุในจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ)															
				เสริมสร้างความมั่นคงด้านคุณภาพชีวิตและทรัพย์สิน	1. อุบัติเหตุทางถนนลดลง (ร้อยละ) 2. คดียาเสพติดลดลง (ร้อยละ)															
				พัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง	ครัวเรือนกลุ่มเปราะบางได้รับพัฒนาคุณภาพชีวิต (ครัวเรือน)															